

HUMANITARINIŲ IR SOCIALINIŲ MOKSLŲ SKYRIAUS 2024 M. VEIKLOS ATASKAITA

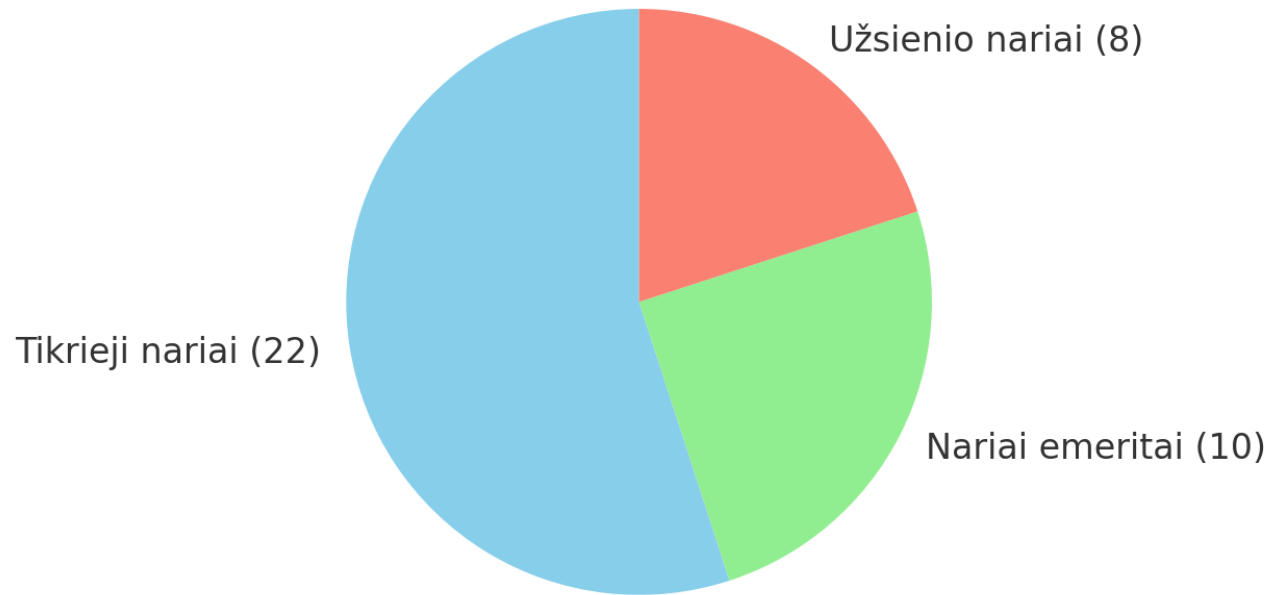
SKYRIAUS PIRMININKAS AKAD. VYTAUTAS NEKROŠIUS

SKYRIAUS VYRIAUS. KOORDINATORĖ AURIKA BAGDONAVIČIENĖ

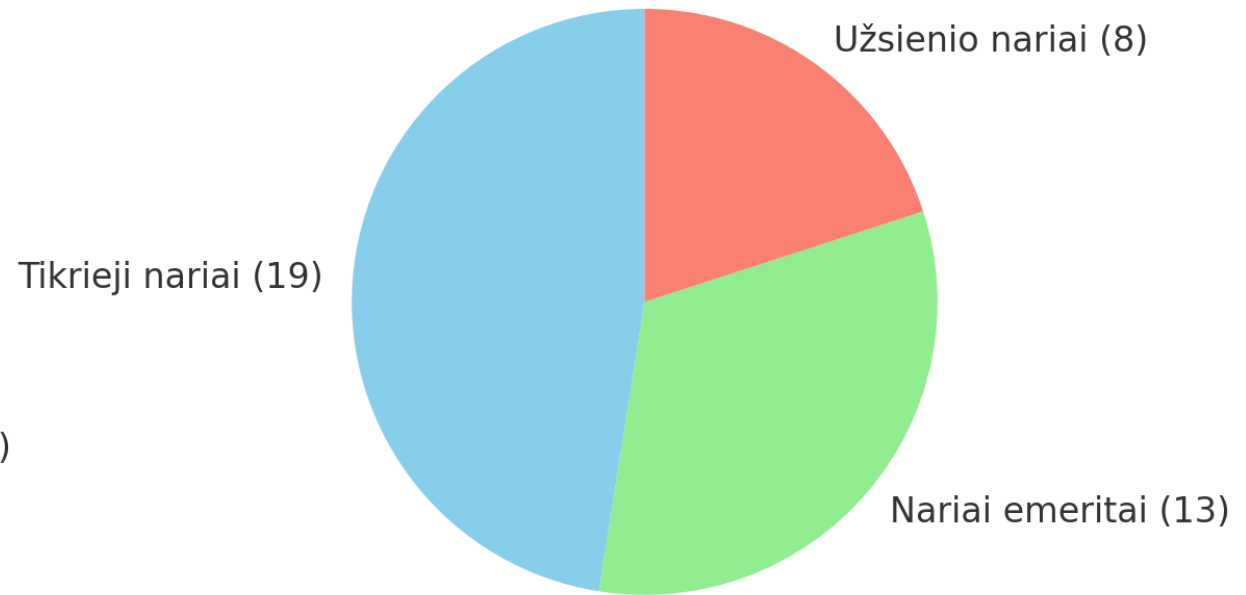

HUMANITARINIŲ IR SOCIALINIŲ MOKSLŲ SKYRIUS. NARIŲ SUDĖTIS

2024 m. sausio 1 d.

2025 m. sausio 1 d.

HUMANITARINIŲ IR SOCIALINIŲ MOKSLŲ SKYRIUS

Humanitarinių ir socialinių skyrių sudaro trys sekcijos:

➤ Humanitarinių mokslų sekcija

pirmininkė – akad. Grasilda Blažienė

➤ Socialinių mokslų sekcija

pirmininkas – akad. Arvydas Virgilijus Matulionis

➤ Menų sekcija

pirmininkė – akad. Rūta Janonienė

SKYRIAUS NARIŲ VISUOTINIAI SUSIRINKIMAI.

Įvyko 3 narių visuotiniai susirinkimai, 1 išvažiuojamasis posėdis, 4 nuotoliniai biuro posėdžiai, 8-ių HSMS sudarytų komisijų posėdžiai, dalyvauta organizuojant 2 LMA renginius.

➤ Vasario 29 d. sušauktas ataskaitinis HSMS narių visuotinis susirinkimas. Patvirtinta 2023 m. ataskaita, 2024 m. veiklos planas, nutarta siūlyti LMA prezidiumui tvirtinti tokias LMA tikrųjų narių laisvas vietas ir specialybes: filosofija – 1 vieta, kalbotyra – 1 vieta, komunikacija – 1 vieta, menotyra (muzikologija) – 1 vieta.

➤ Gegužės 25 d. akad. Vlado Žulkaus iniciatyva HSMS narių išvažiuojamasis posėdis vyko Klaipėdos universitete, tiksliau KU burlaivyje „Brabander“. LMA delegaciją priėmė KU rektorius prof. dr. Artūras Razbadauskas, KU senato pirmininkas prof. dr. Vaidutis Laurėnas, akad. V. Žulkus, „Brabanderio“ kapitonas Ričardas Ramanauskas ir visa laivo įgula.

➤ Gruodžio 2 d. nuotolinis HSMS narių visuotinis susirinkimas dėl garsaus prancūzų indoeuropeisto ir baltisto prof. Danielio Petit iškėlimo kandidatu į LMA užsienio narius. HSMS nariai vieningai tam pritarė.

➤ Gruodžio 17 d. HSMS narių visuotiniame susirinkime aptartos HSMS veiklos aktualijos ir būsimieji darbai.

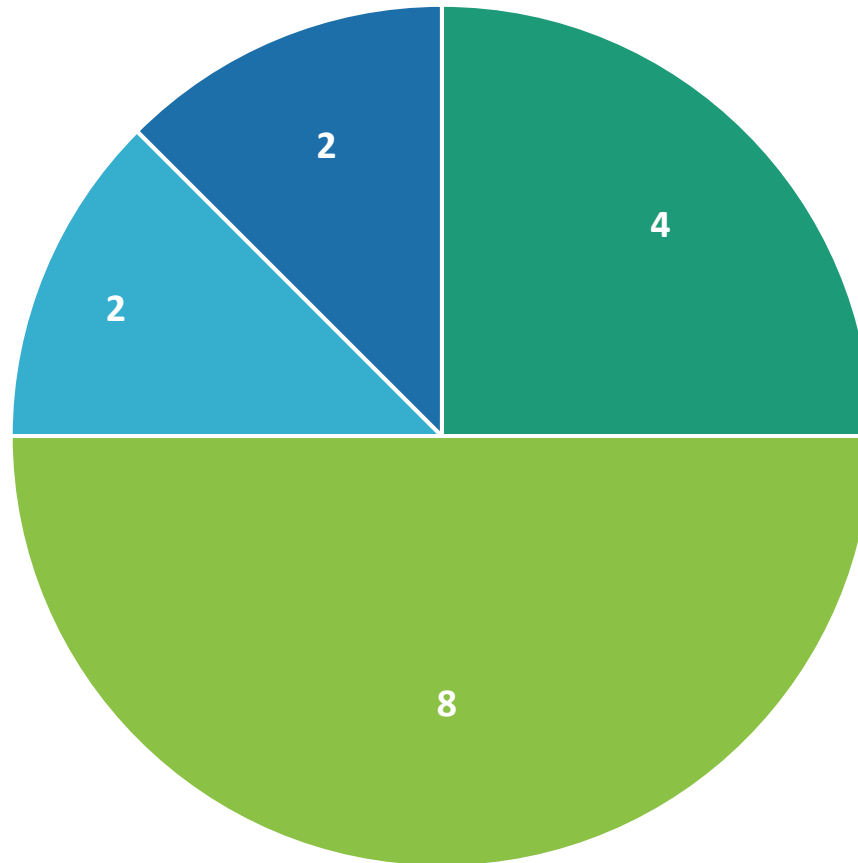
NUOTOLINIAI BIURO POSĖDŽIAI

- Vasario 5 d. svarstytas HSMS 2023 m. veiklos ataskaitos projektas; sudarytos komisijos LMA premijų konkursams pateiktoms paraiškoms įvertinti.
- Vasario 20 d. svarstyta dėl LMA tikrųjų narių laisvų vietų ir specialybių.
- Birželio 18 d. sudarytos Antano Smetonos, Algirdo Brazausko, Jaunųjų mokslininkų stipendijų konkursams pateiktoms paraiškoms įvertinti, pasiūlyta apdovanoti akad. Grasildą Blažienę LMA atminimo medaliu.
- Spalio 17 d. sudaryta komisija LMAJA nariams rinkti, pasiūlyta teikti akad. Dalios Klajumienės kandidatūrą valstybės apdovanojimui

2024 M. HSMS SUDARYTOS 7 EKSPERTŲ KOMISIJOS

- Antano Smetonos (humanitarinių mokslų studijų sritis) ir Antano Smetonos (meno studijų) – 6 HSMS nariai, 1 LMAJA narys.
- Algirdo Brazausko (socialinių mokslų studijų sritis) stipendijoms skirti – 4 HSMS nariai, 4 LMAJA nariai.
- LMA Jaunųjų mokslininkų stipendijoms skirti – 12 HSMS narių, 3 LMAJA nariai.
- Atrankos komisija „Moterims moksle“ humanitarinių ir socialinių mokslų sričių stipendijai skirti – 4 HSMS nariai, 1 LMAJA narys.
- LMA Jaunosios mokslų akademijos nariams rinkti – 4 HSMS nariai, 3 LMAJA nariai.
- Kauno miesto mokslo premijai (humanitarinių ir socialinių mokslų sritys) skirti – 3 HSMS nariai.
- Vilniaus miesto mokslo premijai (humanitarinių ir socialinių mokslų sritys) skirti – 3 HSMS nariai.

HSMS organizuoti renginiai pagal pobūdį

■ Mokslo

■ Mokslo žinių sklaidos:

■ Sukakčių minėjimas

■ Kultūros

HUMANITARINIŲ IR SOCIALINIŲ MOKSLŲ SKYRIAUS RENGINIAI

2024 m. skyrius vienas ar su partneriais organizavo 16 renginių, iš jų aktyviai dalyvavo organizuojant 2 LMA renginius – tai Spaudos atgavimo 120-osioms metinėms skirtas renginys „Spaudos laisvė, teisė, galia: išsivadavimų patirtys ir lūžiai (gegužės 6 d.) bei Lenkijos lietuvių bendruomenės ir Punsco valsčiaus diena LMA (rugsėjo 3 d.). Skirstant renginius pagal pobūdį organizuoti 4 mokslo, 8 mokslo žinių sklaidos, 2 kultūros renginiai, 2 sukakčių minėjimai.

Bendradarbiauta su Vilniaus universiteto Teisės fakultetu, Filosofijos fakulteto Azijos ir tanskultūrinių studijų institutu, Psichologijos instituto Psichotraumatologijos centru, Lietuvos traumų psichologijos asociacija, Vilniaus Gedimino technikos universitetu, Lietuvos socialinių tyrimų centru, Mykolo Romerio Teisės mokykla, LMA skyriumi „Mokslininkų rūmai“.

DALYVAVIMAS ORGANIZUOJANT LMA RENGINIUS

➤ Gegužės 6 d. LMA įvyko renginys, skirtas lietuviškos spaudos lotyniškais rašmenimis atgavimo 120-osioms metinėms „Spaudos laisvė, teisė, galia: išsivadavimų patirtys ir įžvalgos“. Išklaudyta prof. dr. Andriaus VAIŠNIO paskaita „Kelios pastabos apie cenzūros modelius“. Vyko diskusija dviem temomis: „Šiuolaikinio knygnešio iššūkiai: leidėjas auditoriją tinkluose“ bei „Kultūros žiniasklaidos ir žurnalistikos rėmas: poreikis, pinigai, ašaros“.

➤ Rugsėjo 3 d. LMA vykusioje Lenkijos lietuvių bendruomenės ir Punsco valsčiaus dienoje akad. Egidijus Aleksandravičius susirinkusiems skaitė pranešimą „Lietuviai abiejuose Lenkijos-Lietuvos pasieniuose: socialinio profilio raida nuo 1922-ųjų iki dabar“.

MOKSLO RENGINIAI: KONFERENCIJOS. DISKUSIJOS. PASKAITOS

➤ Sausio 5 d. Apskritojo stalo diskusija „Rinkimai. Pilietybė. Pilietiškumas“ (HSMS, VU Teisės fakultetas). 2024-ieji buvo trejų rinkimų (Lietuvos Respublikos Prezidento, Europos Parlamento, Lietuvos Respublikos Seimo) ir referendumo dėl dvigubos pilietybės metai. Su dviguba pilietybę susiję klausimai mūsų visuomenėje kelia nemažai aistrų, todėl akademinė diskusija šiuo klausimu buvo ne tik įdomi, bet ir naudinga. Išklausti pranešimai – akad. Alvydo Jokubaičio, akad. Vytauto Nekrošiaus, doc. Haroldo Šinkūno, LMAJA narės doc. Dovilės Pūraitės-Andrikienės – kuriuose nagrinėtas politinių partijų vaidmuo demokratinėse visuomenėse, jų įtaka formuojant pilietinę ir atsakingą valdžią. Renginys sulaukė didelio susidomėjimo, iš anksto užsiregistravusių 65 žmonių, dalyvavo beveik 50. Tai LR Seimo, ministerijų, savivaldybių, kitų valstybės institucijų ir mokslo įstaigų atstovai, gimnazijų mokytojai ir kiti, besidomintys aktualiais Lietuvai klausimais.

MOKSLO RENGINIAI: KONFERENCIJOS. DISKUSIJOS. PASKAITOS

➤ Vasario 1 d. vyko konferencija „Sąmokslų teorijos filosofiniu, sociologiniu ir komunikaciniu požiūriu“ (HSMS, VILNIUS TECH Lietuvos socialinių mokslų centras; buvo tiesiogiai transliuojama internetu). Tai tradicinis, antrą gyvavimo dešimtmetį skaičiuojantis renginys, kurio organizatorius VGTU Filosofijos ir kultūros studijų katedros vedėjas prof. dr. T. Kačerauskas. Konferenciją sveikino LMA prezidentas akad. J. Banys, HSMS pirmininkas V. Nekrošius. Išklausa 18 pranešimų, tarp jų akad. A. Matulionio, LMA užsienio nario Algio Mickūno. Konferencijoje dalyvavo ir pranešimų klausėsi per 70 žmonių. Išklausa 18 pranešimų, tarp jų akad. V. Matulionio ir LMA užsienio nario prof. A. Mickūno. Kai kurie pranešimai buvo perskaityti iš nuotolio.

2025 m. sausio 30 d. LMA vyks konferencija „Nomadiškumas, judėjimas, migravimas filosofiniu, sociologiniu ir komunikaciniu požiūriu“.

MOKSLO RENGINIAI: KONFERENCIJOS. DISKUSIJOS. PASKAITOS

➤ Rugsėjo 26 d. Lietuvos mokslų akademijoje prof. habil. dr. Igoris Lipsitsas skaitė paskaitą „Pasaulinė ekonomika artimiausių dešimtmečių perspektyvoje: naujausios tendencijos“.

Prof. I. Lipsitsas – žymus mokslininkas ekonomistas ir rinkodaros specialistas, vienas iš Rusijos ekonominio švietimo sistemos kūrėjų. Daugelį metų buvo vienas autoritetingiausių Rusijos rinkodaros ir kainodaros ekspertų. Pagal žurnalo „Секрет фирмы“ („Firmos paslaptis“) reitingą jis pateko tarp 12 geriausių Rusijos verslo švietimo mokytojų. Pagal draugijos «Знание» („Žinios“) konkurso rezultatus – į geriausių 2018 m. Rusijos dėstytojų dešimtuką. 2024 m. Rusijos Federacijos teisingumo ministerija jį įtraukė į užsienio agentų sąrašą, o jo vadovėlius uždraudė naudoti rusų mokyklose.

I. Lipsitso sukurtas „YouTube“ kanalas su ekonomikos ir rinkodaros paskaitomis turi 193 tūkst. prenumeratorių, „Telegram“ kanalas „Экономист Игорь Липсиц“ („Economistas Igoris Lipsitsas“) – daugiau nei 53 tūkst. prenumeratorių. Paskaitos vaizdo įrašas jo kanale sulaukė 179 tūkst. peržiūrų, LMA „YouTube“ – 12 tūkst. peržiūrų (sausio 5 d. duomen.). Paskaitoje dalyvavo per 60 dalyvių.

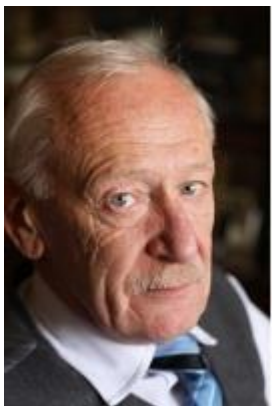
ЛИПСИЦ: ЛЕКЦИЯ В АКАДЕМИИ НАУК ЛИТВЫ О БУДУЩЕМ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ 26.09.2024
179 tūkst. peržiūrų • prieš 3 mėnesius
ИГОРЬ ЛИПСИЦ
Ускоряется или замедляется научно-технический прогресс человечества? Что происходит с самой моделью

MOKSLO RENGINIAI: KONFERENCIJOS. DISKUSIJOS. PASKAITOS

➤ Lapkričio 29 d. konferencija „Psichologija ir karas Ukrainoje“ sulaukė didelio susidomėjimo. Organizatoriai: HSMS, VU Filosofijos fakulteto Psichologijos instituto Psichotraumatologijos centras, Lietuvos traumų psichologijos asociacija. Dalyvius sveikino LMA prezidentas akad. Jūras Banys, VU Psichotraumatologijos centro vadovas akad. E. Kazlauskas. Išklausti 4 pranešimai. LMAJA narė doc. Paulina Želvienė kalbėjo apie psichotraumatologiją Lietuvoje ir pagalbą Ukrainai, akad. E. Kazlauskas pranešimas „Psichotraumatologijos mokslinių tyrimų taikymas teikiant psichologinę pagalbą“. Dr. I. Frankova iš Amsterdamo laisvojo universiteto nuotoliu skaitė pranešimą apie psichosocialines intervencijas, skirtas iš Ukrainos į ES pasitraukusių asmenų psichikos sveikatai stiprinti, viešnios iš Dnipro (Ukraina) doc. dr. Oxanos Bayer pranešimas „Psichologiniai tyrimai karo Ukrainoje metu“. Pranešėjai sulaukė klausimų, vyko diskusijos. Prieita išvados, kad Lietuvos mokslininkams ir psichologams praktikams Ukrainos psichologijos mokslininkų patirtis yra labai vertinga plėtojant psichotraumatologijos mokslinius tyrimus ir žinias, kurie labai svarbūs ir Lietuvos psichologijai.

SUKAKČIŲ MINĖJIMAS

KONFERENCIJA
Profesorius (HP)
Stasys Vėlyvis (1938–2023)
ir civilinis procesas –
Mokytojas ir mokiniai

- Kovo 13 d. konferencija, skirta Mokytojui, per gyvenimą ėjusiam su mintimi, kad teismo paskirtis – vykdyti tikrąjį teisingumą, atminti.

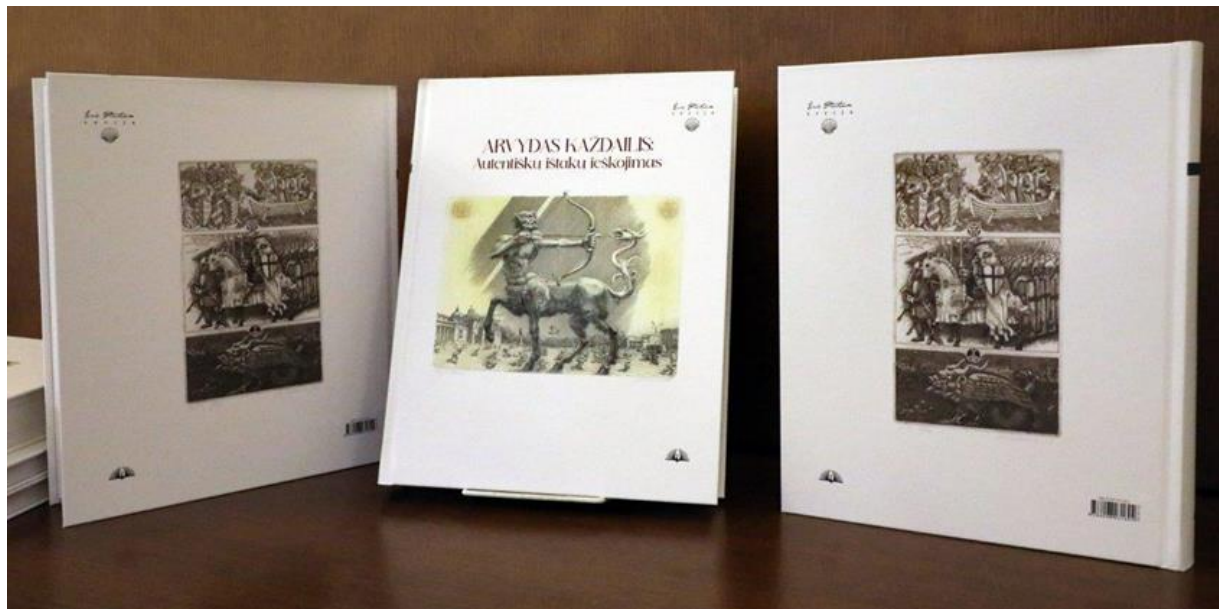
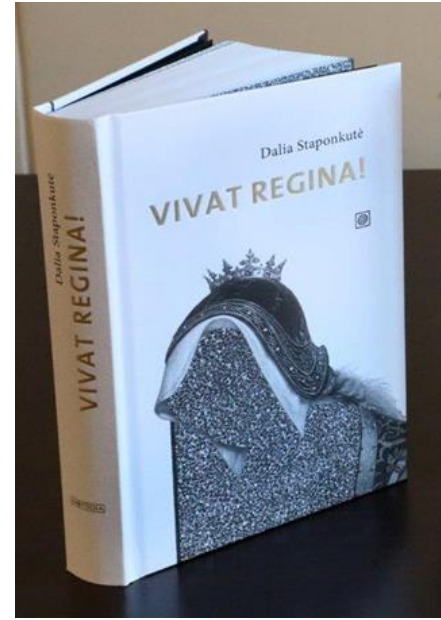
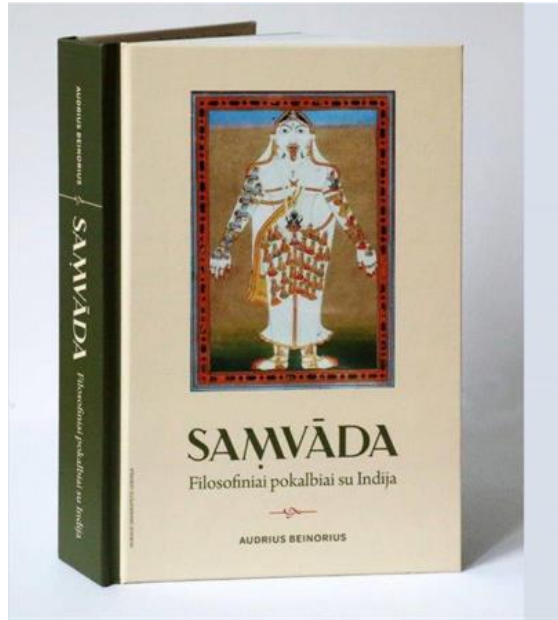
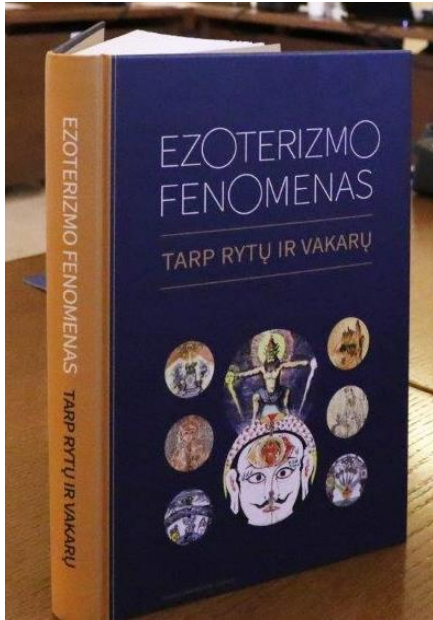
Mokiniai, dabar jau žinomi mokslininkai ir pedagogai, dalijosi prisiminimais apie savo Mokytoją, padėjusį atrasti gyvenimo kelią. Konferencijoje išklausyti 6 pranešimai, vyko diskusijos.

Apibendrindamas konferenciją, akad. V. Nekrošius dėkojo už įdomius ir vertingus pranešimus bei prisiminimus, siūlydamas kasmet rengti „Prof. S. Vėlyvio akademinius skaitymus“, ir skatino kuo greičiau surašyti prisiminimus į knygą, kuri po metų turi būti išleista.

Renginį organizavo HSMS, VU Teisės fakultetas ir Mykolo Romerio universiteto Teisės mokykla. Dalyvavo daugiau nei 50 žmonių.

MONOGRAFIJŲ, KNYGŲ, ALBUMŲ SUTIKTUVĖS. KŪRYBOS VAKARAI.

MONOGRAFIJŲ, KNYGŲ, ALBUMŲ SUTIKTUVĖS. KŪRYBOS VAKARAI.

2024 m. akad. Audrius Beinorius pristatė dvi knygas:

➤ Sausio 23 d. vyko mokslo studijos „Ezoterizmo fenomenas: tarp Rytų ir Vakarų“ pristatymas-diskusija. Šioje mokslinių straipsnių rinktinėje (sudarytojas A. Beinorius) pirmą sykį lietuviškame akademiniame lauke analizuojamas dar vis dažnai ignoruojamas ezoterizmo fenomenas. Keliamas klausimas, ar ezoterizmo reiškinių apibūdinimai galimi platesniame, nei vien Vakarų kultūros, kontekste? Ar negalėtume kalbėti apie globalųjį ezoterizmą, jungiantį Vakarų, Azijos ir kitų regionų ezoterines tradicijas, praktikas ir tekstus, bei analizuoti jį pasitelkdami įvairias teorines prieigas ir metodologijas?

Organizatoriai: HSMS ir VU Filosofijos fakulteto Azijos ir transkultūrinių studijų institutas. Dalyvavo per 50 dalyvių.

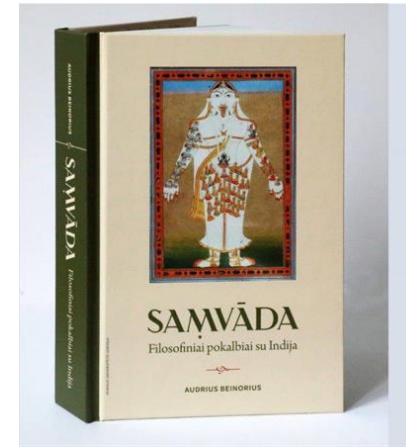

MONOGRAFIJŲ, KNYGŲ, ALBUMŲ SUTIKTUVĖS. KŪRYBOS VAKARAI.

➤ Spalio 23 d. sutikta akademiko prof. habil. dr. Audriaus Beinoriaus monografija „Saṃvāda: Filosofiniai pokalbiai su Indija“. Akad. A. Beinorius – vienas aktyviausiai besireiškiančių Lietuvos filosofijos, kultūros, religijotyros tyrėjų, indologijos ir budizmo tradicijų žinovų. Ne tik knygos pavadinimas, bet ir autoriaus asmenybė pritraukė dalyvius gausiai susirinkti.

Monografijos sutiktuvėse dalyvavo J. E. Nepaprastasis ir įgaliotasis Indijos Respublikos ambasadorius Lietuvoje p. Shri Devesh Uttamas, filosofai prof. dr. Naglis Kardelis (Lietuvos kultūros tyrimų institutas) ir doc. dr. Vytis Silius (VU Filosofijos fakultetas). Renginį vedė doc. dr. Kristina Garalytė (VU Azijos ir transkultūrinių studijų institutas).

Organizavo LMA Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius bei VU Filosofijos fakulteto Azijos ir transkultūrinių studijų institutas. Dalyvavo apie 40 dalyvių.

MONOGRAFIJŲ, KNYGŲ, ALBUMŲ SUTIKTUVĖS. KŪRYBOS VAKARAI.

Akad. A. Andrijausko iniciatyva surengti trijų Lietuvos dailininkų kūrybos albumų ir vienos knygos pristatymai. Renginiuose dalyvavo per 200 dalyvių.

➤ Kovo 12 d. vyko kūrybos albumo „Arvydas Každailis: Autentiškų ištakų ieškojimas“ sutiktuvės.

➤ Balandžio 16 d. Tapybos albumo „Raimundas Majauskas: Koloritinės harmonijos ilgesys“ sutiktuvės.

➤ Gegužės 22 d. Raimondo Savicko kūrybos albumo „Raimondas Savickas: metafizinė tikrovės interpretacija“ sutiktuvės.

Šie albumai (sudarytojas A. Andrijauskas) – tai dailininko kūrybos kelio apibendrinimas, jo apmąstymai Lietuvos, tautos likimo klausimais. Albumus išleido Lietuvos kultūros tyrimų institutas, iš serijos „Unio Pictorum“. Projektas skirtas iškiliems Lietuvos dailės meistrams ir tiems talentingiems dailininkams, kurie neturi galimybės išleisti išsamesnių jų kūrybą atspindinčių albumų. Tekstai juose skelbiami ne tik lietuvių, bet ir anglų bei prancūzų kalbomis siekiant, kad šie menininkai būtų dar plačiau žinomi.

MONOGRAFIJŲ, KNYGŲ, ALBUMŲ SUTIKTUVĖS. KŪRYBOS VAKARAI.

➤ Balandžio 24 d. pristatyta Ingos ir Almos Laužonyčių knyga „Per paskutinę vakarienę“. Renginyje-diskusijoje dalyvavo akad. A. Andrijauskas, dr. Vytautas Rubavičius, dr. Jūratė Landsbergytė-Becher, Vytautas V. Landsbergis, Justas Kučinskas. Knygą sudaro 33 pokalbiai (16 duetų) su žinomais Lietuvos kultūrologais, filosofais, menininkais, pedagogais. Šalia interviu kiekvienas pašnekovas interpretuoja gerai žinomus meno kūrinius.

➤ Gegužės 8 d. vyko rašytojos, vertėjos, filosofės dr. Dalios Staponkutės, daugiau nei tris dešimtmečius gyvenančios ir kuriančios tarp Lietuvos ir Kipro, naujo romano „Vivat regina!“ pristatymas. Renginį organizavo HSMS ir VU Filosofijos fakultetas. Dalyvavo: knygos autorė; poetė, kultūros žurnalistė Indrė Valantinaitė; istorikė prof. dr. Raimonda Ragauskienė; filosofas, sociologas akad. prof. habil. dr. Zenonas Norkus.

MONOGRAFIJŲ, KNYGŲ, ALBUMŲ SUTIKTUVĖS. KŪRYBOS VAKARAI.

➤ Spalio 3 d. Viktorijos Daujotytės knygos „Kai rašai, nebijai. Autobiografiniai tekstai“ sutiktuvės. LMA skyriaus „Mokslininkų rūmai“ kartu su HSMS surengtose sutiktuvėse netrūko ryškių asmenybių: dalyvavo literatūros kritikas, Nacionalinės kultūros premijos laureatas Valentinas Sventickas, akademikai Jūratė Sprindytė ir Vytautas Martinkus, autorės doktorantė dr. Jurgita Raškevičiūtė-Andriukonienė.

➤ Spalio 17 d. LMA vyko kompozitoriaus akademiko Giedriaus Kuprevičiaus 80-mečiui skirtas kūrybos vakaras „Kartų sutartinė“. Renginį organizavo HSMS ir skyrius „Mokslininkų rūmai“. HSMS nariai įteikė LMA sveikinimą, skirtą Maestro jubiliejui.

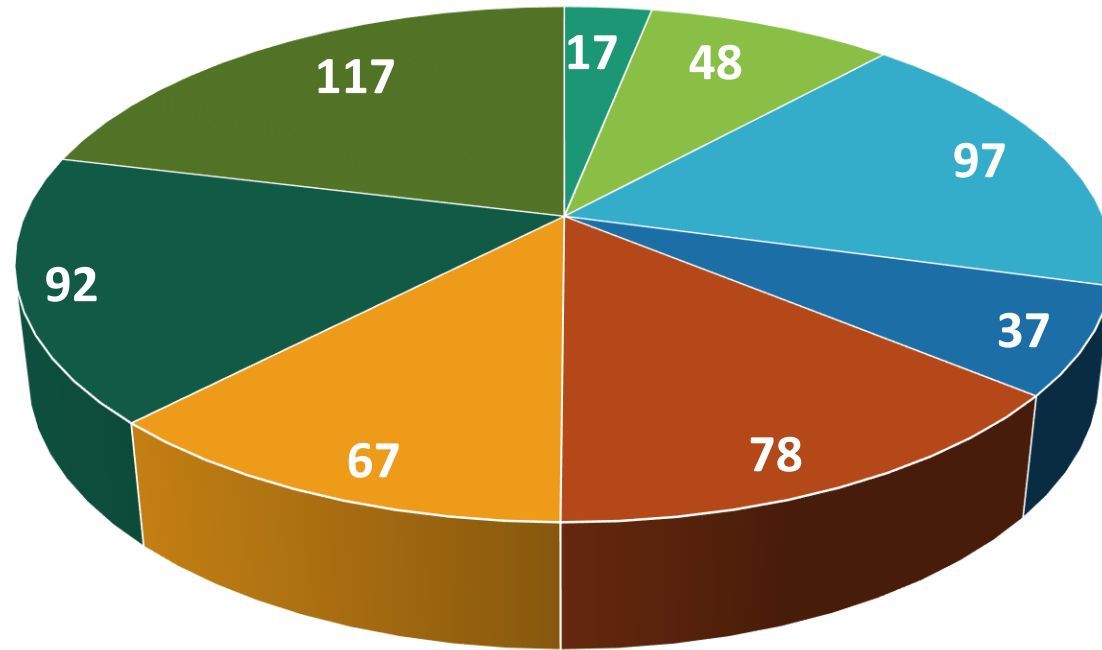
Koncerte puikiai derėjo kartos: skambėjo dviejų Kauno menininkų programa, kompozitoriaus kūrinius atliko Vilniaus Algirdo muzikos mokyklos mokiniai. Koncerto kulminacija –G. Kuprevičiaus pasirodymas. Maestro atliko kompoziciją „Ratnyčėlės balsu“. Akademikų V. Daujotytės ir G. Kuprevičiaus renginiuose LMA salės būna pilnut pilnutėlės.

2020–2024 M. SKYRIAUS NARIŲ VEIKLOS REZULTATŲ LENTELĖ

Metai	Paskelbta monografių, knygų, knygų dalių, kitų leidinių	Paskelbta mokslo straipsnių	Iš jų Clarivate Analytics ir Scopus / kituose recenzuojamuose leidiniuose	Paskelbta mokslo populiarinimo straipsnių	Kalbėta renginiuose visuomenei, radijo ir TV laidose	Vykdyta /vadovauta konkursinių mokslo projektų	Iš jų tarptautinių	Atlikta ekspertizių LMA vardu	Pažymėti Lietuvos ir užsienio valstybiomis apdovanojimais	Gavo Lietuvos ir tarptautines premjas, kitus apdovanojimus
2024	17	48	19 / 24	92	177	37	15	97	5	8
2023	17	67	34 /10	71	162	43	17	77	-	11
2022	24	58	18 / 26	72	188	37	17	129	-	9
2021	26	65	21 / 22	71	185	52	17	160	-	11
2020	20	47	13 / 15	77	182	37	10	113	2	4

2024 m. HSMS narių mokslinės veiklos rezultatai

■ 17 monografijų, knygų ar jų dalių	■ 48 mokslo straipsniai
■ 97 ekspertizės LMA vardu	■ 37 vykdyti projektai
■ 78 pranešimai konferencijose	■ 67 paskaitos visuomenei
■ 92 mokslo populiarinimo straipsniai	■ 117 kartus dalyvauta TV, radijo laidose

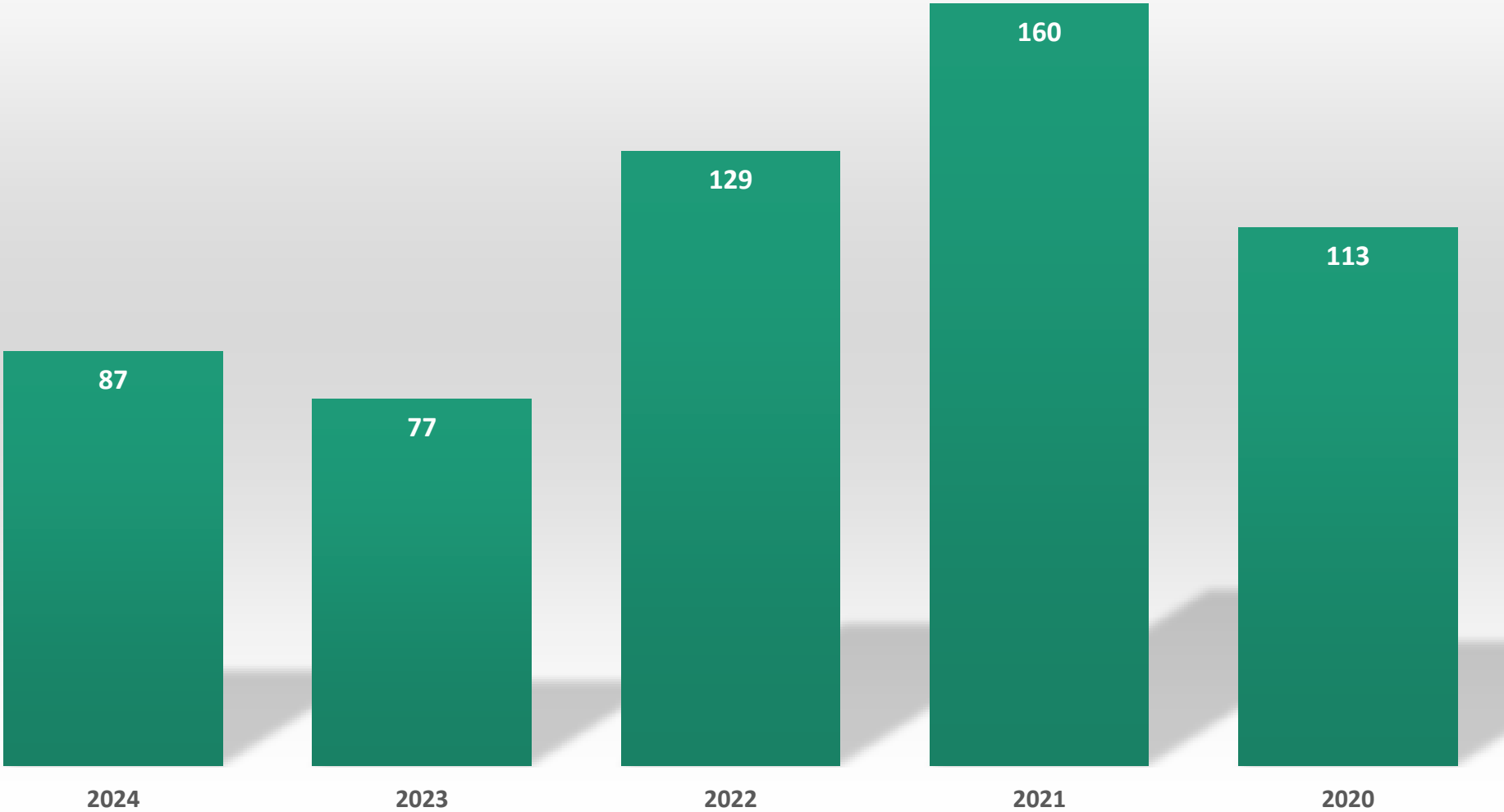
LMA JAUNOJI AKADEMIJA

Jaunosios akademijos nariais humanitarinių ir socialinių mokslų srityse iškelti 7 kandidatai, iš jų 3 atstovauja humanitariniams mokslams, 4 – socialiniams mokslams. Išrinktos dvi narės.

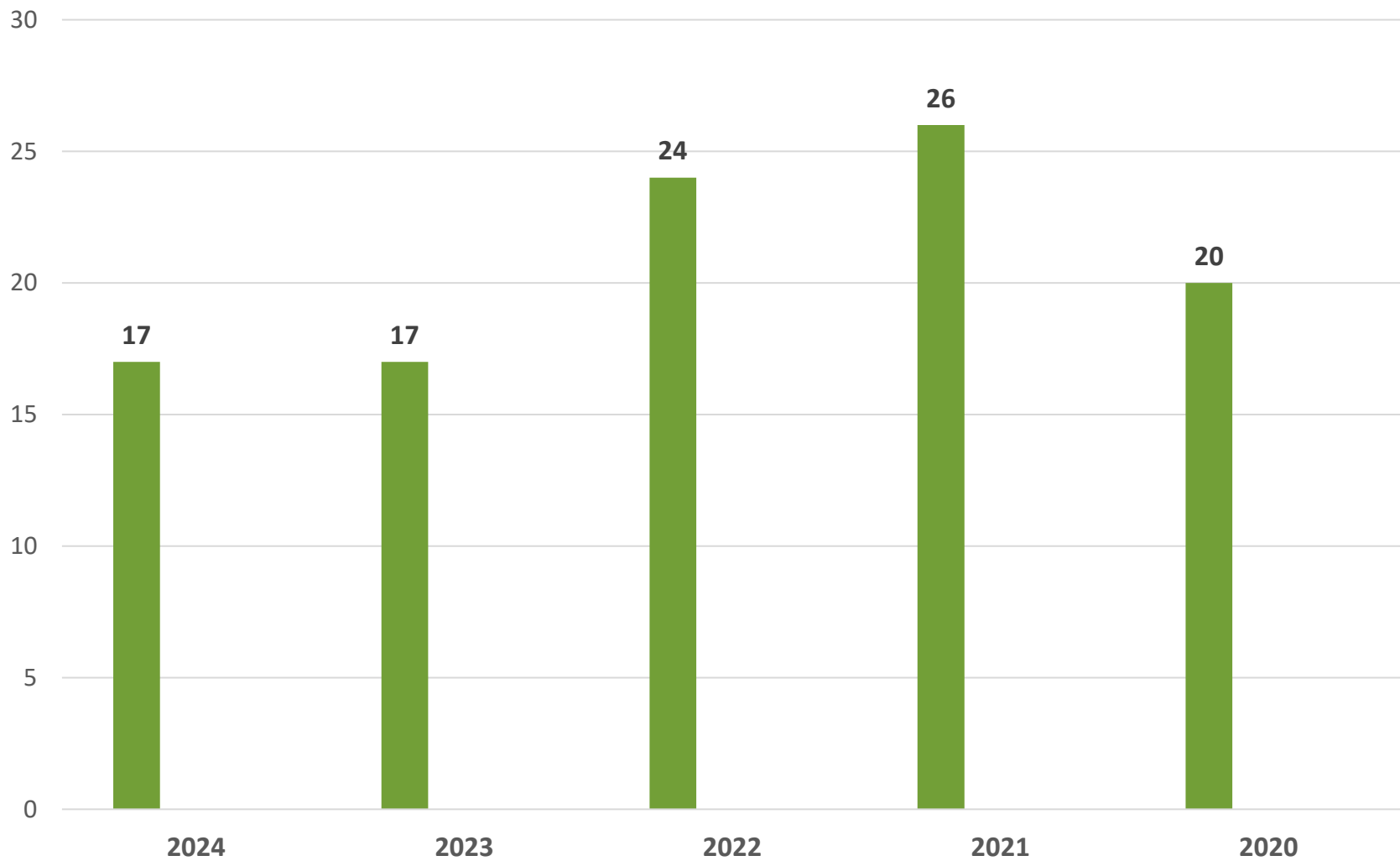
- **Dr. Meda Andrijauskienė** (socialiniai mokslai, Kauno technologijos universitetas). Turi daugiau kaip 10 metų tyrimų patirties ES investicijų efektyvumo, nacionalinių inovacinių pajėgumų ir energetikos ekonomikos srityse. Vykde keturis tarptautinius ir nacionalinius mokslo projektus. Kartu su bendraautoriais yra paskelbusi 23 straipsnius, skaitė per 10 pranešimų tarptautinėse mokslo konferencijose užsienyje.
- **Dr. Akvilė Naudžiūnienė** (humanitariniai mokslai, Vilniaus universitetas). Daugiau nei 10 metų vykdo mokslinius tyrimus, apimančius istorijos edukacijos ir tautinių mažumų istorijos Lietuvoje sritis. Dalyvauja tarptautiniuose, ir Lietuvos mastu vykdomuose mokslo ir mokslo viešinimo, įtraukiant edukaciją, projektuose. atliko stažuotes Pasaulio lietuvių archyve (Čikaga, JAV), dirbo JAV Holokausto memorialinio muziejaus (Vašingtonas, JAV) archyve.

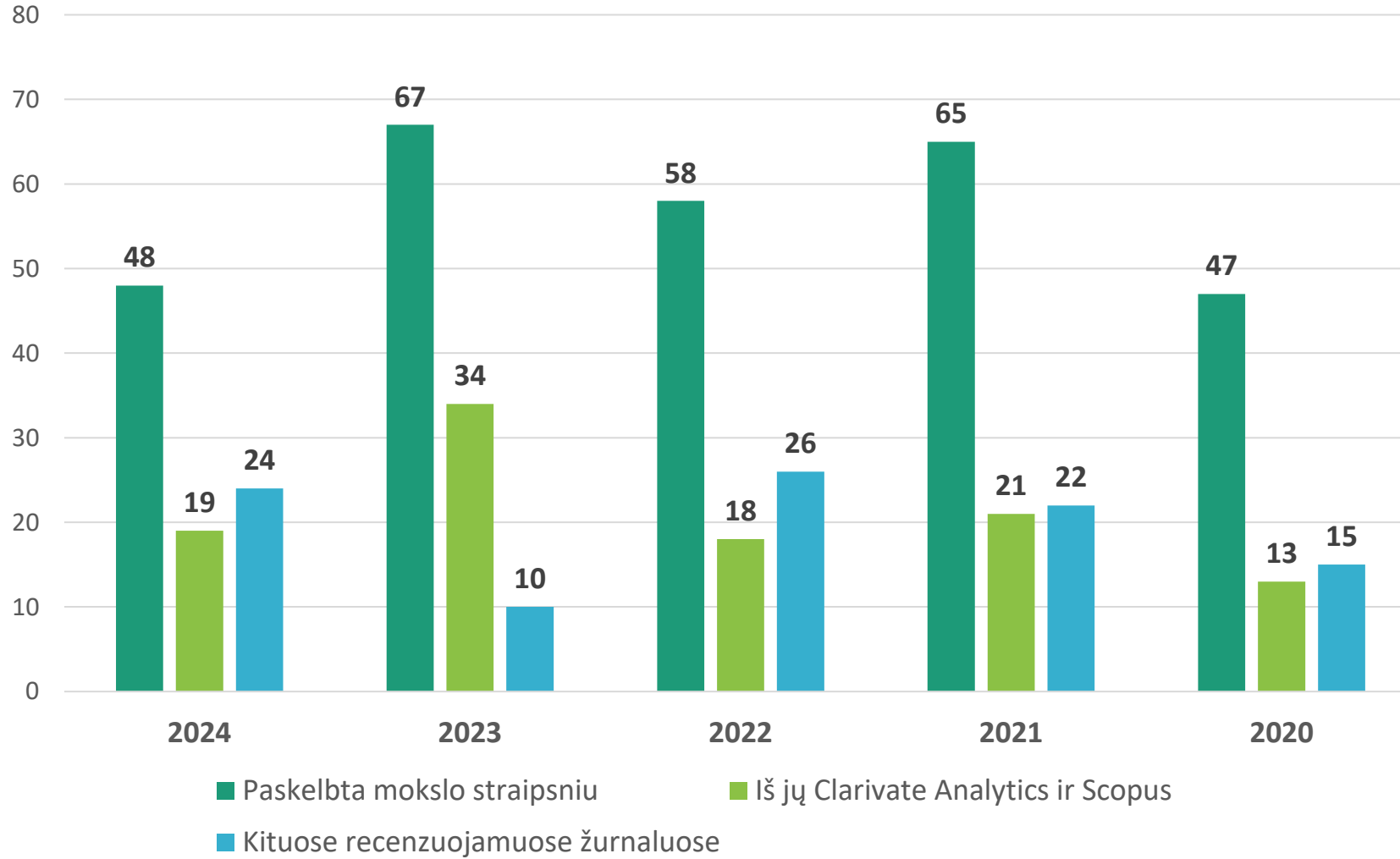
HSMS NARIŲ LMA VARDU ATLIKTOS EKSPERTIZĖS

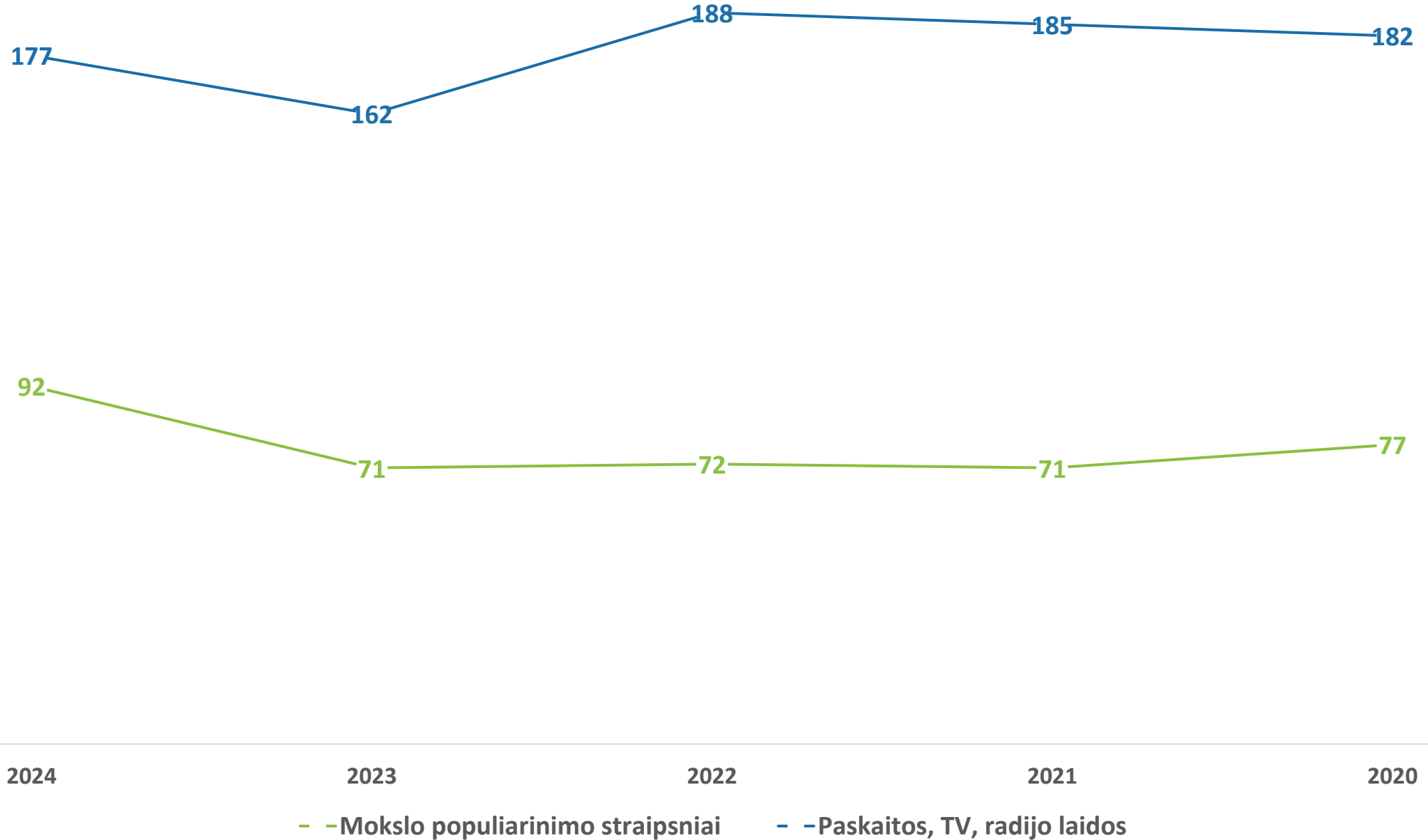
PASKELBTA MONOGRAFIJŲ, KNYGŲ, KNYGŲ DALIŲ, KITŲ LEIDINIŲ

PASKELBTA MOKSLO STRAIPSNIU

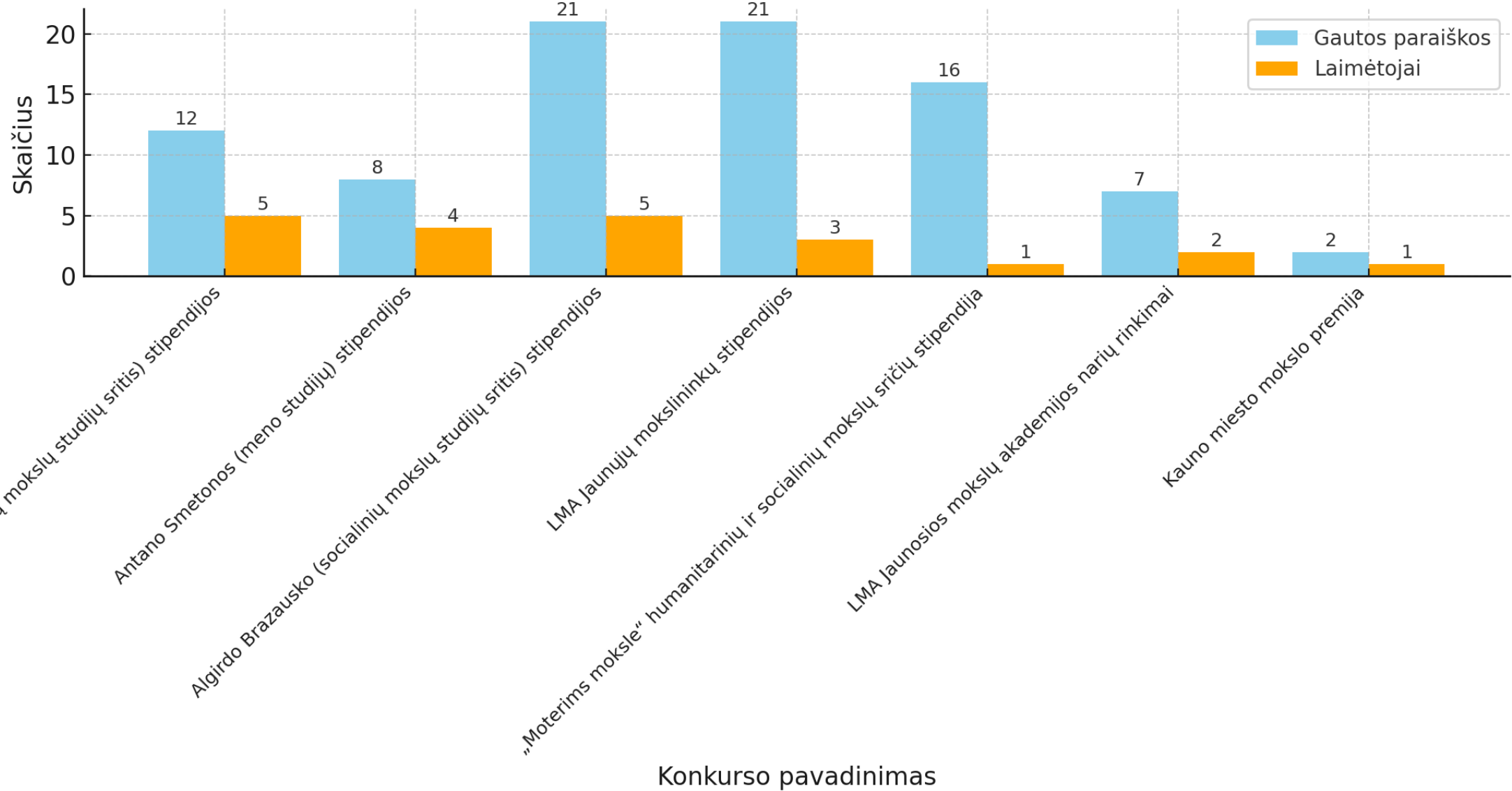
MOKSLO SKLAIDA

2024–2020 M. HSMS NARIŲ ATLIKTOS EKSPERTIZĖS

Pavadinimas	2024	2023	2022	2021	2020
LMA vardinės premijos	V. Krėvės- Mickevičiaus nėra	3 kandidatai S.Daukanto 1 kandidatas A. Rimkos	1 kandidatas J. Marcinkevičiaus	2 kandidatai K. Būgos	2 kandidatai V. Krėvės-Mickevičiaus
Meilės Lukšienės premija (kas 4-eri metai)	-	-	12 kandidatų (skirta1)	–	–
Jaunųjų moksl. ir doktorantų (2 premijos)	8	9	1	2	12
Aukšt. m-klų studentų (3 premijos)	Nevertinta	Nevertinta	26	36	16
K. Meškausko premijai (j. m. ekonomistų)	2	–	–	–	–
Antano Smetonos (humanitarinių mokslų studijų sritis) stipendija	12 paraiškų (skirtos 5)	11 paraiškų (skirtos 5)	8 paraiškos (skirtos 4)	9 paraiškos (skirtos 4)	7 paraiškos (skirtos 4)
Antano Smetonos (menų studijų sritis) stipendija	8 paraiškos (skirtos 4)	8 paraiškos (skirtos 4)	16 paraiškų (skirtos 5)	18 paraiškų (skirtos 5)	16 paraiškų (skirtos 5)
Algirdo Brazausko (socialinių mokslų studijų sritis) stipendija	21 paraiška (skirtos 5)	20 paraiškų (skirtos 5)	20 paraiškų (skirtos 5)	29 paraiškos (skirtos 5)	30 paraiškų (skirtos 5)
LMA jaunųjų mokslininkų stipendija	21 paraiška (skirtos 3)	18 paraiškų (skirtos 3)	16 paraiškų (skirtos 3)	23 paraiškos (skirtos 3)	18 paraiškų (skirtos 3)
„Moterims moksle“ stipendija	16 paraiškų (skirta 1)				
LMA Jaunoji akademija	7 paraiškos, išrinkti 2 nariai	5 paraiškos, išrinkti 2 nariai	7 paraiškos, išrinkti 2 nariai	15 paraiškų, išrinkti 2 nariai	10 paraiškų, išrinkti 2 nariai
Kauno miesto mokslo premija	2 HSM paraiškos (skirta1)	2 HSM paraiškos (skirta1)	4 HSM paraiškos (skirta1)	4 HSM paraiškos (skirta1)	2 HSM paraiškos(skirta1)
Iš viso vertinta paraiškų	97	77	129	160	113
Kitos ekspertizės (ne LMA vardu)		13	11	40	27
Iš viso atlikta ekspertizių		90	140	200	140

2024 m. vykusių konkursų paraiškų ir laimėtojų skaičius

HSMS NARIŲ ATLIKTOS EKSPERTIZĖS. DALYVAVIMAS TARPTAUTINIŲ IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ ORGANIZUOTOSE DARBO GRUPĖSE IR KITOJE EKSPERTINĖJE VEIKLOJE

2024 m. iš viso atliktos 97 ekspertizės LMA vardu, iš jų nagrinėta 90 paraiškų dėl premijų ir stipendijų.

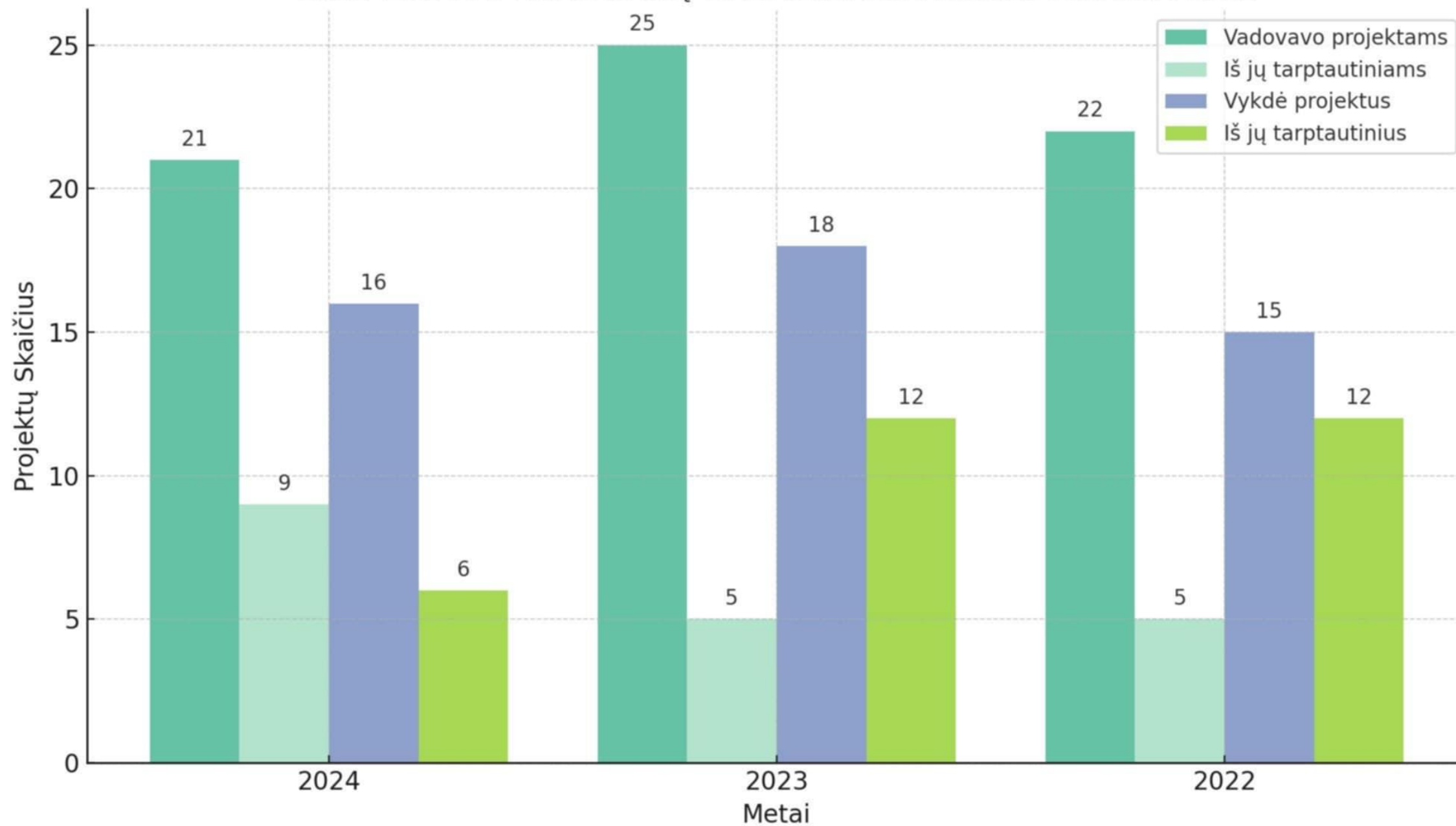
Paminėtina kita HSMS narių ekspertinė veikla:

- R. Lazutka – Tarptautinio socialinės politikos ekspertų tinklo, teikiančio socialinės politikos įvertinimui Europos komisijai projektas (*European Social Policy Network. Luxembourg Institute of Socio-Economic Research, LISER*) ekspertas Lietuvai.
- A. Maslauskaitė – Vyriausybės atstovų komisijos mokslinių tyrimų infrastruktūros *Generation and Gender Programme* narė. LMT ekspertų grupės vadovė MIP *ex-post* vertinime.
- Z. Norkus – Europos sociologų asociacijos tyrimų tinklo Nr. 36 „Transformacijos sociologija: Rytai ir Vakarai“ Tarybos narys; serijos „Lithuanian Studies without Border“, leidžiamos leidykloje *Academic Studies Press* (JAV) leidėjų tarybos narys; Tyrėjų tinklo COMPASSS (*COMPARative Methods for Systematic cross-caSe analySis*) Patarėjų tarybos (*Advisory Board*) narys
- E. Kazlauskas – Tarptautinės trauminio streso asociacijos valdybos narys (išrinktas 2024 m.).
- R. Petrauskas – Tarptautinės Vokiečių ordino tyrimų istorinės komisijos (*Internationale Historische Kommission zur Erforschung des Deutschen Ordens*) narys.
- G. Blažienė Yra Tarptautinės onomastikos mokslų tarybos (ICOS), Amerikos vardų draugijos (*ANS – American Name Society*) narė korespondentė, Regensburgo universiteto (Vokietija) Onomastikos draugijos, Vokietijos onomastikos draugijos narė.
- B. Stundžia – LT ir LV Užsienio reikalų ministerijų Baltų apdovanojimo komisija (narys). LR Seimo Litanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijos narys ekspertas.
- R. Palekas – Tarptautinio architektūrinio konkurso tarptautinės vertinimo komisijos narys. Ateities mokykla Ukrainai. Konkurso organizatoriai: Latvijos centrinė projektų valdymo agentūra (CPVA), Lietuvos architektų sąjunga (LAS).

HSMS NARIŲ ATLIKTOS EKSPERTIZĖS. DALYVAVIMAS TARPTAUTINIŲ IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ ORGANIZUOTOSE DARBO GRUPĖSE IR KITOJE EKSPERTINĖJE VEIKLOJE

- Buračas – dviejų „Springer“ leidyklos rengiamų spaudai knygų ats. redaktorius, tarptautinės konferencijos „Economies of the Balkan and Eastern European Countries (EBEEC) / Balkanų ir Rytų Europos šalių ekonomika“ org komiteto pirmininkas, konferencijos medžiagos ats. redaktorius.
- V. Žulkus – Baltijos Asamblėjos apdovanojimų Lietuvos nacionalinės žiuri (LR Seimas) narys. Europos archeologų asociacija (European Association of Archaeologists). Narys. Nuskendusią laivų muziejaus VRAK (Stokholmas, Švedija) patariamąsios tarybos narys.
- V. Martinkus – Europos lyginamųjų literatūros studijų tinklo (REEC-ENCL) narys: Lietuvos lyginamosios literatūros asociacijos narys.
- A. V. Matulionis – Latvijos kultūros akademijos profesorių tarybos narys; Daugpilio universiteto profesorių tarybos narys. Daugpilio universiteto garbės profesorius.
- J. Sprindytė bendradarbiauja su Latvijos universiteto, Latvijos literatūros, folkloro ir meno instituto, Estijos Under ir Tuglaso centro, Talino universiteto mokslininkais,
- Z. Kiaupa bendradarbiauja su Lenkijos mokslų akademijos Istorijos skyriaus Lituanistinė komisija.
- Lazutka Lietuvos teismų asociacijai atliko analizę apie teisėjų algų sumažinimo pasekmes po 2008 m. krizės, kuri bus pateikta Europos teisingumo teismui. Lietuvos pareigūnų profesinės sąjungos užsakymu – Pareigūnų pensijų įstatymo projekto įvertinimą ir rekomendacijas projektui tobulinti.
- D. Klajumienė VšĮ „Architektūros tyrimų centras“ užsakymu parengė istorinę menotyrinę pažymą apie koklines krosnis Vilniuje, Pylimo g. 42.
- R. Janonienė Bernardinų ansamblio restauravimo tarybos užsakymu atliko Vilniaus Bernardinų vienuolyno 1-ojo aukšto procesijų koridoriaus sienų tapybos istorinius menotyros tyrimus.
- V. Mikelėnas Ekspertinė išvada apie didelį neatsargumą Lietuvos civilinėje teisėje privataus juridinio asmens užsakymu (informacija konfidenciali).
- D. Kaunas Prezidentūros prašymu parengė ekspertinę išvadą apie Prezidento Gitano Nausėdos dovanojamų istorinių dokumentų rinkinį Martyno Jankaus muziejui Bitėnuose.

2022-2024 M. HSMS NARIŲ DALYVAVIMAS MOKSLO PROGRAMOSE

DALYVAVIMAS LIETUVOS IR TARPTAUTINĖSE PROGRAMOSE. MOKSLINIS BENDRADARBIAVIMAS

HSMS nariai – aktyvūs įvairių užsienio organizacijų nariai, vadovavo 21 projektui, iš jų 9 tarptautiniams, vykdė 16 konkursinių projektų, iš jų 6 tarptautinių, bendradarbiavo su šalies ir užsienio partneriais, organizavo ir dalyvavo mokslo simpoziumuose, konferencijose, perskaitė per 70 pranešimų.

Paminėtina:

- R. Kazlauskas, bendradarbiaudamas su partneriais iš užsienio mokslo centrų (Danija, Vokietija, Ispanija, Šveicarija, Australija, JAV, JK), Pasaulio sveikatos organizacija, vykdė inovatyvius stresinių sutrikimų diagnostikos ir intervencijų veiksmingumo tyrimus,
- R. Lazutka dalyvauja LMT finansuojamame projekte „Gerovės valstybės vystymosi galimybės ir rizikos Ukrainoje globalaus neapibrėžtumo sąlygomis“.
- V. Mikelėnas yra Europos teisės instituto vienas steigėjų, dalyvavo jo valdymo, projektų aprobavimo veikloje; Kazachijos Kaspijos universiteto Privatinės teisės centro kasmetinių konferencijų organizavimo veikloje; vykdė bendrus turimus su Lenkijos Balstogės, Varšuvos universitetų Teisės fakultetų mokslininkais.
- Z. Norkus baigė vykdyti (kaip Work package/darbo paketo vadovas) tarptautinį Norvegijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos mokslininkų projektą „Kiekybiniai duomenys apie visuomenines ir ekonomines transformacijas trijų Baltijos šalių regionuose per paskutinį šimtmetį istorinių transformacijų analizei ir ateities iššūkių įveikimui (BALTIC 100)“ (*Funding/program: European Economic Area (EEA) Grants, Research and Education, Baltic Research Programme*). Taip pat vadovavo projektui „Demografinis, ekonominis, energetinis, maistinis ir epidemiologinis moderniosios Lietuvos visuomenės ir tautos atsparumas (1883–2023). Konkursinė prioritетinių mokslinių tyrimų programa „Visuomenės atsparumo stiprinimas ir krizių valdymas šiuolaikinių geopolitinių įvykių kontekste“ (VIS).
- J. Sprindytė tęsė darbus pagal ilgalaikę programą „XX–XXI a. lietuvių literatūros transformacijos: kanonas, poetika, kontekstai (2022–2026)“.
- R. Janonienė tęsti Vilniaus meno mokyklos dailininkų gyvenimo ir kūrybos tyrimus, dalyvavo LMT finansuotame mokslo ir sklaidos projekte „Pranciškus Smuglevičius – iškiliausias Abiejų Tautų Respublikos dailininkas“.
- A. Maslauskaitė vadovavo tarptautinio *EK Horizon* projekto GGP-5D partnerinei daliai.
- D. Pociūtė-Abukevičienė – tarptautinio mokslo projekto „Nuncio’s Secret Archives“ (Italija, 2021–2024) dalyvė.
- D. Staliūnas – tarptautinio projekto „Kasdienybė vokiečių okupuotuose kraštuose II pasaulinio karo metais" vadovas Lietuvoje (projekto koordinatoriai – Vupertalio universitetas ir Herderio institutas).

MONOGRAFIJOS, KNYGOS, KNYGŲ DALYS, KITI LEIDINIAI

Skyriaus nariai 2024 m. išleido 17 monografijų, knygų ar knygų dalių, kitų leidinių; paskelbė 48 mokslo straipsnius, iš jų 19 *Clarivate Analytics ir Scopus*, 24 kituose recenzuojamuose leidiniuose.

1. Egidijus Aleksandravičius, Birutė Garbaravičienė. Žaidimas su degtukais. Istorijos publicistika ir visuomenės kritika. Vilnius: leidykla „Tyto alba“, 2024, 264 p.
2. Egidijus Aleksandravičius (su bendraautoriais). Santara-Šviesa: trys dešimtmečiai Lietuvoje. Vilnius: leidykla „Apostrofa“, 388 p.
3. Antanas Andrijauskas. Čiurlionis: nesuprasto genijaus tragiškas skrydis. Antras tomas. Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2024, 752 p.
4. Antanas Andrijauskas. Egzistencializmo fenomeno interpretacijos. . Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2024, 568 p.
5. Antanas Andrijauskas, Zigmas Kalesinskas. Jacques Chapiro. Paveikslai ir piešiniai. Shmuel Tatz kolekcija. Kauno rajono muziejus. Raudondvaris. 2024, 142 p.
6. Audrius Beinorius. SAMVĀDA: Filosofiniai pokalbiai su Indija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2024, 516 p.
7. Viktorija Daujotytė. Kai rašai, nebijai. Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2024, 714 p.
8. Rūta Janonienė. „Tapyti Pranciškaus Smuglevičiaus pamokslai“, *Nepažįstamas Pranciškus Smuglevičius*, [Sudarytoja Irena Vaišvilaitė], Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2024, p. 73–117.
9. Rūta Janonienė. Smuglevičiai: tarp legendos ir užmaršties, *Nepažįstamas Pranciškus Smuglevičius*, [Sudarytoja Irena Vaišvilaitė], Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2024, p. 185–225.
10. Alvydas Jokubaitis. Politinio proto kritika. Vilnius: Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2024, 176 p.

MONOGRAFIJOS, KNYGOS, KNYGŲ DALYS, KITI LEIDINIAI

11. Eugenijus Jovaiša. Aisčiai: palikimas. Vilnius: VšĮ „Etnopixel“, 2024, 80 p.
12. Dalia Klajumienė. Vietiniai ir įvežtiniai XIX-XX a. 7 deš. kokliai Lietuvoje: gamintojai ir produkcijos ženklėjimas (monografija). Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2024, 23 a. l.; žinynas – 27 a. l., iš viso 50 a. l.
13. **Aušra Maslauskaitė**, Hana Haškova *Comparing childcare policies in Lithuania and the Czech Republic*, in M.Adler, K.Lenz *The Sociology Families: Key Debates and Contending Perspectives*. Edward Elgar Publishers, 32 p. (bus išleista 2025).
14. Jolanta Aidukaitė, **Aušra Maslauskaitė** and Taurvydas Vencius *Lithuanian Social Policy and Its Untackled Social Problems*, in *Elgar Encyclopedia of Research on Social Policy*, p. 19 (0,9 aut. lanko, bus išleista 2025).
15. Valentinas Mikelėnas. Prievolių teisė. Antroji dalis. Prievolių vykdymas. I tomas. Vilnius: leidykla „Justitia“, 2024, 286 p.
16. **Algis Mickūnas**, Joseph Pilotta. *The Empty Side of Power (Contemporary Cultural Studies Series)* / Tuščioji galios pusė (Šiuolaikinės kultūros studijų serija). Nova Science Publishers, Inc. 241 p.
17. Tomas Kačerauskas. **Algis Mickūnas**. *Freedom of Speech. Rights and Responsibilities* / Žodžio laisvė. Teisės ir pareigos. Berlin, Bruxelles, Chennai, Lausanne, New York, Oxford, 2024, 210 p.
 - D. Staliūnas rengia monografiją apie Rusijos politiką vakariniuose šios imperijos pakraščiuose (t. y. teritorijoje, kuri šiandien apima Latviją, Estiją, Lietuvą, Baltarusiją, didžiąją dalį Lenkijos ir nemažą dalį Ukrainos).
 - D. Kaunas parengė suredagavo monografijos rankraštį „Mažosios Lietuvos knygų namai: bibliotekos, rinkiniai, jų kūrėjai ir paveldo likimas“ (numatyta išleisti 2025 m.).

MONOGRAFIJOS, KNYGOS, KNYGŲ DALYS, KITI LEIDINIAI

Mokslinių žurnalų sudarytojai:

1. *Sovijus*, T. 12, Nr. 1. [Sudarytojas **Antanas Andrijauskas**]. Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2024, (15 a. l.)
2. *Acta Linguistica Lithuanica* (Nr. 90, 91) [Sudarytoja **Grasilda Blažienė**]. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2024.
3. *Acta Academiae Artium Vilnensis* (Nr. 113). *Amžiaus samprata ir raiška kultūroje / The Concept of Age and Its Expression in Culture*, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2024 [Sudarytojos **Dalia Klajumienė**, Tojana Račiūnaite, dr. Lina Michelkevičė]. Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2024, 272 p.

Straipsniai:

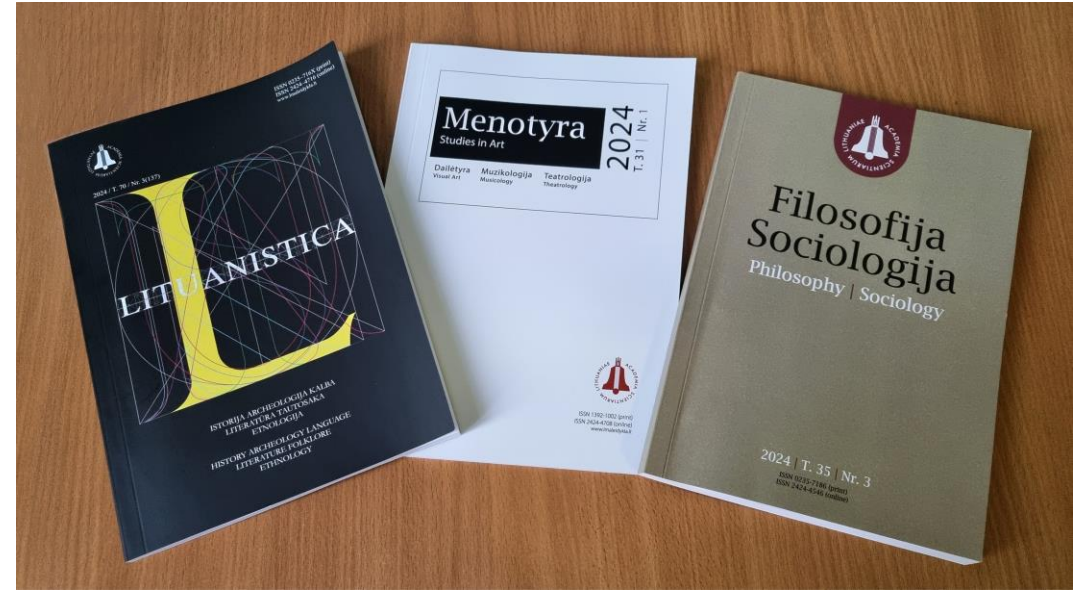
1. **Rūta Janonienė**, „Franciszek Smuglewicz a Vilnius“, in: *Smuglewicz ovvero „Francesco Polacco“*, a cura di Jerzy Miziołek, Ariccia-Roma-Varsavia: L’Erma di Bretschneider, 2024, p. 177–201.
2. **Rūta Janonienė**, „Tarp dokumentikos ir fantazijos: keli žvilgsniai į Vilniaus pilių bikonografiją“, *Tarp būties ir atminties: Senieji Vilniaus pilių vaizdai. Parodos katalogas*, NM LDK Valdovų rūmai, Vilnius: 2024, p. 32–63.
3. **Zenonas Norkus**, Vaidas Morkevičius. 2024. „The Contribution of Sociology to Post-communist Restoration in Lithuania“, in Roncevic B., Valič T.B. (Ed.) *Sociology and Post-Socialist Transformations in Eastern Europe: A Cultural Political Economy Approach*, Cham: Springer, p. 227–247
4. XVI nacionalinė Lietuvos sociologų draugijos konferencija „Globalūs iššūkiai ir ateities visuomenės“ 2024 m. lapkričio 15–16 d. Vilniaus universitetas. Programa ir tezės. [Sudarytojai Dalia Čiupailaitė-Višnevskā, Dvilė Galdauskaitė, Arūnas Poviliūnas, **Zenonas Norkus**, Irma Budginaitė-Mačkinė, Milda Pivoriūtė].
5. **Jūratė Sprindytė**. Tautiškumo apraiškos vėlyvuoju sovietmečiu: Istorinės tiesos trupiniai“ sintetinėje monografijoje „Virsmo link: Vėlyvojo sovietmečio literatūros socialumas ir estetinė raiška“, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto leidykla, 2024, p. 157–185 (1,4 a. l.)
6. **Vytautas Martinkus**. „Alkstant Alkupio“. Recenzija apie Viktorijos Daujotytės esė „Kai rašai, nebijai“, – „Kultūros barai“, 2024, Nr. 11, p. 87–90.
7. **Vytautas Martinkus**. „Graži man ši diena“. – Apie V. Daujotytės esė „Kai rašai, nebijai“. – Santara, 2024, Ruduo, Nr. 209/210, p. 122–123.

SKYRIAUS KURUOJAMI ŽURNALAI. LMA knygų serija „Mokslas visiems“

➤ **Filosofija. Sociologija.** Pirmininkė A. Maslauskaitė; tarp redakcinės kolegijos narių – R. Grigas, A. Matulionis, A. Mickūnas, Z. Norkus.

➤ **Lituanistica.** Pirmininkas E. Jovaiša, pavaduotojai E. Aleksandravičius, J. Sprindytė; tarp redakcinės kolegijos narių – G. Blažienė, J. Jukiewiczus, A. Kuncevičius, R. Petrauskas, B. Stundžia, V. Žulkus; LMAJA nariai T. Čelkis, O. Masrianica.

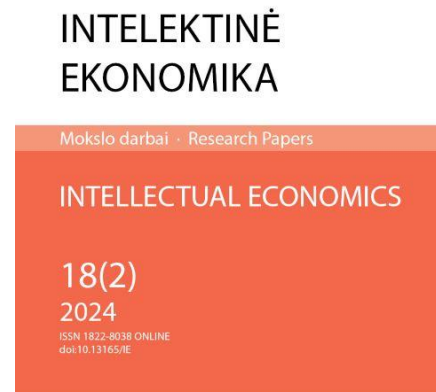
➤ **Menotyra.** Pirmininkė R. Vasinauskaitė; pavaduotoja D. Klajumienė, tarp redakcinės kolegijos narių – R. Janonienė, J. Sprindytė.

<http://intellectual-economics.muni.eu>

➤ *Tarptautinis Scopus recenzuojamas žurnalas* **Intellectual Economics**. Leidžia Mykolo Romerio universitetas, Vroclavo universitetas, LMA. A. Buračas (ats. redaktorius).

LMA knygų serija „Mokslas visiems“. LMA leidyklai recenzuotas V. Daujotytės knygos „Smulkioji lituanistika“ rankraštis (10 a. l.).

MOKSLO ŽINIŲ SKLAIDA

Skyriaus nariai paskelbė 92 mokslą populiariančius straipsnius, perskaitė visuomenei 67 paskaitas, daugiau nei 100 kartų kalbėjo TV ir radijo laidose, dalyvavo nei 120 šalies ir užsienio mokslo leidinių redakcinių kolegijų darbe.

Paminėtina:

- R. Lazutka periodiškai (1–2 kartus per mėn.) skelbė populiarius straipsnius LRT.lt portale, vidutiniškai 2–3 kartus per mėnesį komentavo socialinės politikos ir ekonominius reiškinius žiniasklaidos priemonėse.
- A. Beinorius paskelbė 5 straipsnius LRT.lt portale, teikė interviu „Žinių radijui“, skaitė 10 paskaitų visuomenei iš savo srities tyrimų, dalyvavo 9 LRT TV ir 3 regioninio transliuotojo laidose Indijos politikos temomis.
- R. Janonienė paskelbė 5 mokslo populiarinimo straipsnius, skaitė paskaitas meno istorijos ir kultūros paveldo temomis, dalyvavo dokumentiniame filme apie Sokalio Dievo Motinos paveikslo restauravimą.
- A. Jokubaitis skaitė 5 paskaitas apie šiuolaikinę politikos sampratą, dalyvavo 5 internetinės TV laidose.
- R. Petrauskas skaitė viešus pranešimus LDK istorijos temomis, dalyvavo 8 laidose mokslo politikos ir istorijos temomis.
- A. Maslauskaitė paskelbė 12 straipsnių demografijos klausimais, dalyvavo 5 internetinės TV laidose.
- B. Stundžia perskaitė 5 paskaitas filologams.
- V. Daujotytė – 4 paskaitas mokytojams, trečiojo amžiaus universiteto klausytojams apie literatūrą, etninę kultūrą.
- G. Kuprevičius dalyvavo LRT 5 laidose, interviu, pokalbiai, kūrybos pristatymai, jubiliejinių koncertų transliacijos radijuje ir televizijoje.
- R. Palekas „Open House Vilnius“ renginyje per šešias valandas priėmė apie 130 lankytojų Paleko architektų studijos patalpose ir skaitė paskaitas, dalyvavo LRT radijo laidoje „Be kaukių“.
- V. Žulkus – skelbė straipsnius žiniasklaidos portaluose, teikė interviu.
- E. Jovaiša savo sukurtoje interneto svetainėje <https://www.aisciai.eu> (kaip tęstinis periodinis leidinys) toliau skelbė apie savo atliktus archeologinius tyrimus, paskelbė audioknygą „Aisčiai. Palikimas“, sukūrė ir paskelbė 17 mokslo populiarinimo filmų apie aisčius, gintaro kelią, baltų mitologiją.

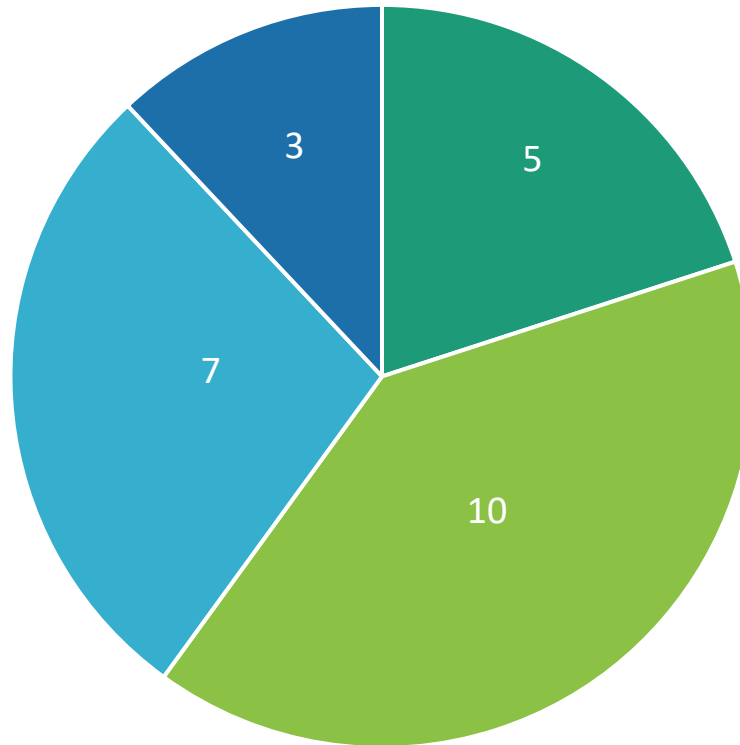
LMA interneto svetainės „Naujienų“ ir „LMA ir akademikai žiniasklaidoje“ skiltys

LMA interneto svetainės skiltyje „Naujienos“ HSMS vardu paskelbti 25 straipsniai, minėtos akademikų G. Kuprevičiaus, D. Kauno, G. Blažienės, A. Beinoriaus jubiliejinės sukaktys, skelbti jų straipsniai. LMA svetainės lankytojai domėjosi HSMS vardu skelbtais straipsniais – iš viso 18 163 peržiūros (sausio 4 d. duomenimis).

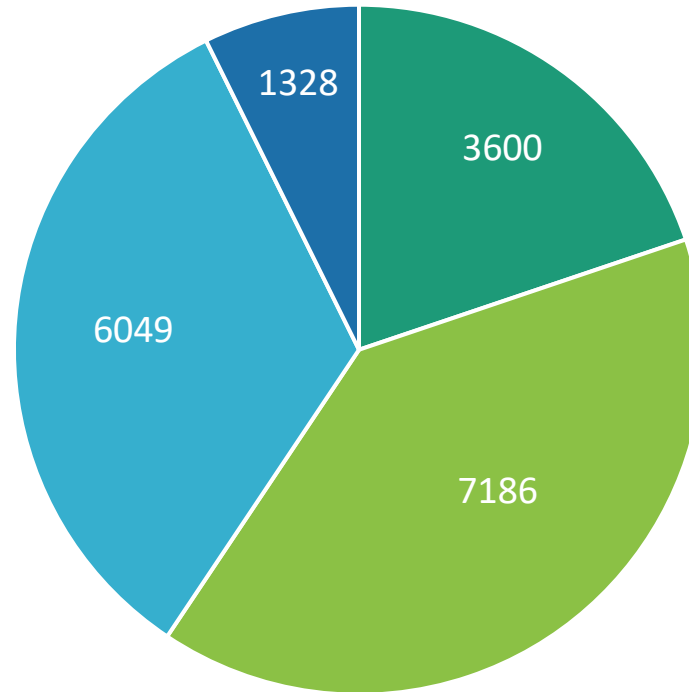
HSMS nariai labai aktyviai dalyvauja viešajame Lietuvos gyvenime ir yra įgiję didelį pripažinimą. HSMS nariai nuolat prisideda prie Lietuvos visuomenės švietimo ir pilietinių iniciatyvų, puoselėdami humanistines vertybes, aktualiais ir svariais darbais daro poveikį šių dienų humanistikai ir kultūrai, stiprina visuomenės pasitikėjimą mokslu, ugdo jos pilietiškumą ir akademinį jaunimą. Straipsnių, nuomonių, komentarų aktualiomis temomis teikė ar dalyvavo televizijos, radijo laidose veik visi skyriaus nariai. LMA svetainės skiltyje „LMA ir akademikai žiniasklaidoje“ skelbiamos nuorodos į informacijos šaltinius, kur galima perskaityti, peržiūrėti ar išklaudyti HSMS narių, tarp jų ir užsienio narių, įžvalgas ar nuomonę (**per metus surinkta per 200 nuorodų**).

LMA „Naujienų skiltyje“ HSMS vardu skelbtų straipsnių
pagal pobūdį skaičius

■ Mokslo ■ Mokslo žinių sklaidos ■ Sukakčių minėjimas ■ Kultūros, apdovanojimų teikimo

**LMA „Naujienų skiltyje“ HSMS vardu skelbtų straipsnių
pagal pobūdį peržiūrų skaičius (sausio 5 d. duomenimis)**

■ Mokslo ■ Mokslo žinių sklaidos ■ Sukakčių minėjimas ■ Kultūros, apdovanojimų teikimo

MUZIKOLOGIJA. GIEDRIAUS KUPREVIČIAUS MENINĖ VEIKLA

Kūrybiniai darbai:

- Simfoninė pjesė „Kalnas“ (premjera Vilniuje, 2024).
- Vokalinis-simfoninis ciklas „Salomėjos balsu“ (penki Salomėjos Nėries eilėraščiai).
- Miuziklo „Devynbėdžiai“ premjera Panevėžio muzikiniame teatre (nauja redakcija).
- Elektroninė kompozicija su gyvu fortepijonu „Ratnyčėlės balsu“ (premjera Druskininkuose, 2024).
- „Prezidento maršas“ pučiamųjų instrumentų orkestrui (premjera Vilniuje, 2024).
- Autorinių koncertų programų parengimas – naujos vokalinių-simfoninių ciklų „Amžinojo keliautojo dainos“, „Melancholiškos dainos“, kūrinio chorui ir simfoniniam orkestrui „Katakombų mišios“, vokalinio ciklo „Mišios prie židinio“ redakcijos.

Koncertinė veikla:

Koncerto smuikui ir orkestrui „4 barono Miunhauzeno sapnai“ premjera Kišiniove (Moldova), 2024; autoriniai kamerinės, vokalinės ir simfoninės-chorinės muzikos koncertai LR Prezidentūroje, Vilniuje – LMA, Nacionalinėje filharmonijoje, Šv. Kazimiero bažnyčioje, Algirdo muzikos mokykloje, Kaune – filharmonijoje, Nacionaliniame dramos teatre, Menininkų namuose, Klaipėdoje, Marijampolėje, Zapyškyje, Rumšiškėse, įvairiuose Lietuvos dvaruose.

Daug maestro muzikos skambėjo ir užsienyje – Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje juos atliko užsienio muzikantai. Mūsų atlikėjai grojo maestro kūrinius savo koncertuose gastrolių metu įvairiose pasaulio šalyse.

ARCHITEKTŪRA. ROLANDO PALEKO KŪRYBINĖ VEIKLA

Baigti įgyvendinti 4 kompleksai:

- R. Palekas (darbo vadovas) su bendraautoriais. „Daugiafunkcis kompleksas. H. ir O. Minkovskių g., Kaunas.“ Pirmasis statybos etapas – penki daugiabučiai gyvenamieji namai „Nemunaičiai“ – baigta statyba.
- R. Palekas (darbo vadovas), su bendraautoriais. Lietuvos muzikos ir teatro akademijos miestelis Olandų g. 21, Vilniuje. Pirmasis statybos etapas „Teatro kino fakultetas ir mažasis salių blokas“ – baigta statyba.
- R. Palekas (darbo vadovas) su bendraautoriais. Penkių daugiabučių kvartalas „Parko pakrantė“ Mokyklos g. 18A, Klaipėdoje. Buvo atliekama projekto vykdymo priežiūra (PVP) statyboje. Baigta statyba.
- R. Palekas (darbo vadovas) su bendraautoriais. Administracinis pastatas, J. Jasinskio g. 14, Vilniuje. Buvo atliekama projekto vykdymo priežiūra (PVP) statyboje. Baigta statyba.

Baigtas 1 projektas: R. Palekas (darbo vadovas) su bendraautoriais ir jungtinės veiklos partneriais. M.K. Čiurlionio koncertų centras H. ir O. Minkovskių g., Kaune. Baigtas objekto techninis projektas (TP). Gautas leidimas statybai.

ARCHITEKTŪRA. ROLANDO PALEKO KŪRYBINĖ VEIKLA

Tęsiami 4 projektai:

- R. Palekas (darbo vadovas) su bendraautoriais. Panevėžio autobusų stotis, Savanorių a. 9. Buvo atliekama projekto vykdymo priežiūra (PVP) statyboje. Tęsiama.
- R. Palekas (darbo vadovas) su bendraautoriais. Joniškės dvaro sodybos pastato – sandėlio Mokyklos g. 18A, Klaipėdoje rekonstrukcija gyvenamajai paskirčiai. Rengtas objekto techninis projektas (TP). Tęsiama.
- R. Palekas (darbo vadovas) su bendraautoriais. „Daugiafunkcis kompleksas. H. ir O. Minkovskių g., Kaunas.“ Rengtas 2-ojo statybos etapo darbo projektas (DP). Buvo atliekama projekto vykdymo priežiūra (PVP) statyboje. Tęsiama.
- R. Palekas (darbo vadovas) su bendraautoriais. „Daugiafunkcis kompleksas. H. ir O. Minkovskių g., Kaunas.“ Rengtas administracinio pastato „Hermanas“ interjero projektas. Tęsiama.

LMTA teatro ir kino fakultetas, Olandų gatvėje, Vilniuje. Paleko architektų studija. 2024 m.

Norberto Tukajaus nuotrauka.

JAUNŲJŲ MOKSLININKŲ IR STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS SKATINIMAS

HSMS nariai aktyviai dalyvavo LMA komisijų darbe vertinant LMA vardinių premijų, Jaunųjų mokslininkų ir doktorantų konkursams pateiktus mokslo darbus, taip pat vertindami ir atrinkdami paraiškas LMA Jaunųjų mokslininkų stipendijoms, svarstomos LMA stipendininkų ataskaitos. Vertintos A. Smetonos (humanitarinių mokslų studijų sritis), A. Smetonos (menų studijų sritis) ir A. Brazausko (socialinių mokslų studijų sritis) stipendijoms pateiktos paraiškos ir atrinkti kandidatai, vyko LMAJA narių rinkimai.

➤A. Andrijauskas nuolat ir labai daug individualiai dirba su jaunais mokslininkais, įtraukdamas juos į straipsnių rinkinius, konferencijas ir kitus projektus.

➤G. Kuprevičius mecenuoja Viktoro Kuprevičiaus stipendiją VDU ir „EURIKA“ stipendijas KTU studentams (abi vienkartinės, kasmetinės). Surengė dvi nuotoline muzikos pamokas Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams.

➤V. Nekrošius skaitė paskaitas šalies gimnazijų moksleiviams.

➤J. Sprindytė – Vilniaus universiteto doktorantų Atestacinės ir priėmimo komisijos narė.

➤D. Pociūtė-Abukevičienė – Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro Respublikinės Lietuvių kalbos ir literatūros olimpiados Vertinimo komisijos pirmininkė, olimpiados užduočių rengėja ir organizatorė.

HSMS nariai 2024 m. vadovavo doktorantams, mokslininkų grupėms, podoktorantūros stažuotojams – per 40 jaunųjų mokslininkų.

BENDRADARBIAVIMAS SU REGIONAIS, NEVYRIAUSYBINĖMIS, PRAMONĖS IR VERSLO ORGANIZACIJOMIS BEI ĮMONĖMIS

- D. Klajumienė – Ukmergės savivaldybės Nekilnojamojo kultūros vertinimo tarybos narė. Taip pat Kupiškio etnografijos muziejaus ir Kupiškio savivaldybės užsakymu parengė monografiją „Dominikonų palikimas Palėvenėje ir Skapiškyje“.
- D. Kaunas dalyvavo Vakarų Lietuvos regiono savivaldybių renginiuose; pasitarime Mažosios Lietuvos istorijos muziejuje Klaipėdoje; konsultacijų reikalais susitiko su Tauragės muziejaus darbuotojais, dalyvavo dviejuose pasitarimuose dėl Prūsijos valstybės 500-mečio minėjimo Pagėgių savivaldybėje ir Mažosios Lietuvos reikalų tarybos posėdyje Vilniuje.
- V. Martinkus bendradarbiavo su Jurbarko savivaldybės viešoji biblioteka, Eržvilko skyriumi.
- V. Mikelėnas bendradarbiavo su Vilniaus komercinio arbitražo teismu populiarinant verslo ginčų sprendimą arbitražu, taip pat su Lietuvos draudikų asociacija, Lietuvos notarų rūmais.
- V. Daujotytė bendradarbiavo su Lietuvių literatūros ir tautosakos institutu, konsultavo, dalyvavo doktorantų literatūros fenomenologijos egzaminuose.

DALYVAVIMAS VALSTYBINIŲ INSTITUCIJŲ IR NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOJE

- R. Petrauskas – Vilniaus universiteto rektorius.
- D. Pociūtė-Abukevičienė, A. Maslauskaitė atstovauja LMA Palyginamojo ekspertinio universitetų ir mokslinių tyrimų institutų vertinimo apeliacinės komisijoje.
- A. Maslauskaitė, R. Petrauskas – Vyriausybės komisijos Valstybės pažangos tarybos nariai.
- A. Maslauskaitė – Lietuvos ateities vizijos „Lietuva2050“ rengimo koordinacinės grupės narė.
- D. Klajumienė – Lietuvos mokslo premijų komisijos HSMS pirmininkė, nariai R. Janonienė, R. Lazutka, A. Maslauskaitė, V. Nekrošius.
- V. Mikelėnas – Teisingumo ministerijos Civilinio kodekso priežiūros darbo grupės narys.
- G. Kuprevičius, V. Daujotytė – LR Seimo Valstybės Nepriklausomybės stipendijos skyrimo komisijos nariai.
- E. Aleksandravičius – Sugiharos fondas „Diplomatai už Gyvybę“ steigėjas ir valdybos narys, „Prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus“ valdybos narys.
- R. Janonienė – Lietuvos nacionalinio muziejaus Valdovų rūmai Tarybos narė.
- R. Janonienė, D. Klajumienė – Lietuvos dailės istorikų draugijos narės.
- D. Pociūtė-Abukevičienė – VU senato narė, Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos valdybos narė. Paminko Reformacijos ir lietuvių raštijos pradininkams Vilniaus Reformatų sode organizacinio komiteto narė.
- G. Blažienė, D. Kaunas, R. Petrauskas – LMA Vrublevskių bibliotekos mokslo tarybos nariai.
- A. Buračas – Lietuvos kultūros fondo prezidiumo narys; Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacijos garbės narys. *Enciklopedijos Lietuvai ir pasauliui (ELIP)* fondo valdybos ir ELIP kūrėjų tarybos narys.

DALYVAVIMAS VALSTYBINIŲ INSTITUCIJŲ IR NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOJE

- R. Palekas – Lietuvos kultūros tarybos narys, Vilnius TECH universiteto Architektūros fakulteto atestacinės komisijos pirmininkas, Lietuvos architektų sąjungos Vilniaus architektūros ir urbanistikos ekspertų tarybos narys, Vilniaus miesto Šv. Kristoforo apdovanojimų komisijos narys.
- J. Sprindytė – Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro Visuotinės lietuvių enciklopedijos, Skaitmeninės „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“ (eVLE) konsultacinių kolegijų narė.
- R. Lazutka – Visuotinės lietuvių enciklopedijos Konsultacinės kolegijos narys.
- B. Stundžia – Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narys, Tarties ir kirčiavimo pakomisės pirmininkas, Lietuvių kalbos draugijos pirmininko pavaduotojas.
- V. Žulkus – Klaipėdos m. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo, Palangos m. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos narys.
- J. Sprindytė Rašytojų sąjungos A. Vaičiulaičio premijos už geriausią *Metuose* skelbtą apsakymą komisijos narė
- V. Daujotytė, J. Sprindytė, V. Martinkus – Lietuvos rašytojų sąjungos nariai.
- G. Kuprevičius – Lietuvos muzikos sąjungos narys.
- V. Martinkus – Lietuvos lyginamosios literatūros asociacijos (garbės) narys, Lietuvos meno kūrėjų asociacijos narys.
- A. Andrijauskas – Lietuvos estetikų asociacijos prezidentas.
- Z. Norkus – Lietuvos sociologų draugijos Vykdomosios Tarybos narys.

APDOVANOJIMAI IR PRIPAŽINIMAI

- **V. Mikelėnui** įteiktas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžius.
- **G. Blažienei** – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžius. Apdovanota LMA atminimo medaliu.
- **E. Kazlauskas** – 2023 m. Lietuvos mokslo premijos laureatas.
- **J. Sprindytei** skirta Vyriausybės kultūros ir meno premija už svarų indėlį į kultūrą ir meną bei ypatingus nuopelnus. Taip pat Vytauto Kubiliaus premija už vertybinę, esmines šiuolaikinės literatūros problemas iškeliančią kritiką, puikią estetinės kūrinio kokybės pagavą, analitiškumą, problemišumą, platų akiratį ir už viso gyvenimo indėlį į lietuvių literatūros panoraminę refleksiją.
- LMA užsienio narys prof. **Reinas Raudas** – 2024 m. Baltijos Asamblėjos literatūros premijos laureatas už novelę „Katkurong/ Maro traukinys“.
- **R. Janonienė** – Vilniaus miesto savivaldybės mokslo premijos laureatė.
- **V. Daujotytei** skirta Lietuvos rašytojų sąjungos premija už autobiografinių tekstų knygą „Kai rašai, nebijai“ (Lietuvos RS leidykla, 2024) .
- **B. Stundžia** apdovanotas Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ už savanorystės kultūros sklaidą Lietuvoje.
- **A. Beinorius** – VU Rektoriaus mokslo premijos laureatas.
- **D. Kaunas** Kristijono Donelaičio 310-ųjų gimimo metinių proga apdovanotas Kristijono Donelaičio draugijos, Lietuvos rašytojų sąjungos ir Kultūros ministerijos įsteigtu atminimo medaliu „Širdingas brolau“.
- **D. Pociūtė-Abukevičienė** apdovanota Šilutės literatūrinio rudens „Prisijaukinkim žodį, paukštį, debesį...2024“ (2024 09) prizų už mokslo „Niccolo Buccella: inkvizicijos kaliny, karaliaus medikas“.
- **R. Palekui** (darbo vadovas) su bendraautorais skirtas Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijos apdovanojimas „Už darnią plėtrą“ už penkių daugiabučių kvartalą „Parko pakrantė“ (Mokyklos g. 18A, Klaipėda). Geriausia 2024 m. realizacija gyvenamųjų namų kategorijoje.
- **V. Žulkui** įteiktas Akademiko Vytauto Gudelio atminimo medalis už nuopelnus mokslo ir kultūros plėtotei, efektyvias inovacijas jūrotyros srityje, už ilgametę mokslinę-praktinę Baltijos jūros tyrimų veiklą.

Siūlymai LMA veiklai stiprinti 2025 m. (svarbiausi planuojami darbai 2025 m., kokiomis priemonėmis reikėtų stiprinti LMA veiklą, kuo galėtumėte asmeniškai prisidėti)

- A. Maslauskaitė. Galbūt reikėtų panaikinti tokio pobūdžio ataskaitas arba patobulinti ataskaitos formą. LMA ataskaitoje turėtų dokumentuotis veikla, kuri atliekama tik su LMA prieskyra. Todėl, pvz., publikacijos, paraiškos ir projektai, neturėtų būti registruojami, nes visa tai patenka į mokslo institucijas
- A. Buračas. Geriau viešinti rengiamus aptarimus, konferencijas, susitikimus ir diskusijas, organizuojant transliacijas nuotoliniu būdu. Remti personaliai rengiant internetinių Globalios Lietuvos enciklopedijų – VLE ir *Enciklopedijos Lietuvai ir pasauliui* (ELIP) – straipsnius mokslo tematika.
- D. Kaunas. Aktyvinti HSM skyriaus Humanitarinių mokslų sekcijos darbą: mažai girdima, stoka konferencijų; nedaug bendradarbiaujama su regionais.
- E. Kazlauskas. Siūlyčiau organizuoti vieną ar porą paskaitų psichologine tematiką LMA, populiarinant šios mokslo krypties mokslinių tyrimų rezultatus.
- A. V. Matulionis. Aktyvesnis LMA dalyvavimas projektinėje ir ekspertinėje veiklose.
- V. Mikelėnas. Glaudesnių ryšių tarp mokslo ir praktikos paieška. Aktyvesnis LMA pasiekimų pristatymas visuomenei. Aktyvesnis LMA reagavimas į visai visuomenei svarbius politinius ir socialinius įvykius
- R. Petrauskas. Aktyviai dalyvauti formuojant Lietuvos mokslo politiką.
- V. Daujotytė. Pagal galimybes dalyvaudama ir palaikydama kolegų iniciatyvas.
- G. Blažienė. Monografijos baigimas, prūsų onomastikos tyrimai.
- R. Janonienė. Planuojama parengti architektui Laurynui Gucevičiui skirtą leidinį.
- A. Andrijauskas. Naujos monografijos rengimas.
- J. Sprindytė. Atlikti visus HMS skyriaus pavedimus, pagal galimybes deramai reprezentuoti LMA viešojoje erdvėje.
- V. Martinkus. Tik asmeniniai įsipareigojimai: tęsti esė – memuarų knygos – rašymą, tvarkyti archyvą, tęsti studiją apie romaną, dalyvauti šalies literatūriniame ir kultūriniame gyvenime, pagal išgales – LMA ir LRS veikloje.

AČIŲ UŽ DĖMESĮ

2025-02-27

